

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**GENÇ ERİŞKİNLERİN EVLİLİK TUTUMUNU ETKİLEYEN
FAKTÖRLER**

Seher KAYAALP

LEFKOŞA

2017

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**GENÇ ERİŞKİNLERİN EVLİLİK TUTUMUNU ETKİLEYEN
FAKTÖRLER**

Hazırlayan

Seher KAYAALP

20144540

Danışman

Doç. Dr. Ebru ÇAKICI

LEFKOŞA

2017

ÖZ
GENÇ ERİŞKİNLERİN EVLİLİK ÜZERİNE TUTUMUNU ETKİLEYEN
FAKTÖRLER

Seher, KAYAALP

Haziran 2017, 61 Sayfa

Evlilik kurumu, toplumun ve ülkenin en değerli kurumudur. Son zamanlarda artan boşanmalardan dolayı, evlilikleri korumak amacıyla birçok çalışma başlatılmaktadır. Bu çalışmanın amacı anne-babası boşanmış, genç erişkinlerin evlilik üzerine tutumlarını ve ilişkilerde bağlanma stilini incelemektir. Araştırma; Mayıs-Haziran 2017 tarihleri arasında Kuzey Kıbrıs'da yapılmıştır. 25-30 yaş grubu bireyler arasından amaca dönük örneklem yöntemi ile 100 genç erişkin çalışmaya alınmıştır. Araştırmada; Sosyodemografik Bilgi Formu, Evlilik Tutum Ölçeği (ETÖ), İlişki Ölçekleri Anketi (İÖA) kullanılmıştır.

Edinilen bulgulara göre; ebeveyni boşanmış olan genç katılımcıların, ebeveyni boşanmamış olan genç katılımcılara göre evlilikler üzerine daha olumsuz tutumlar sergiledikleri bulunmuştur. Kadın katılımcıların(boşanmış aile bireylerinden)erkek katılımcılara göre evlilikler üzerine daha olumsuz tavır sergilemeleri de araştırmada değinilmesi gereken ilginç bir noktadır. Bu sonuç hipotezi destekler niteliktedir.

Anahtar Kelimeler; Evlilik, Boşanma, Genç Erişkin, Evlilik Tutum, Bağlanma Stili

ABSTRACT
FACTORS AFFECTING THE MARITAL STATUS OF YOUNG
ADULTS

KAYAALP, Seher

June 2017, 61 Page

Marriage institution is the most valuable institution of society and country. Due to the recent divorce, many studies have been started to protect marriages. The aim of this study is to examine the attitudes of young adults to marriage and their attachment style in their divorced parents. This study it was held in Northern Cyprus between May-June 2017. From the 25-30 age group, 100 young adults were selected to work with the sample-looking method. In the study, Sociodemographic Information Form, Marriage Attitude Scale (ETÖ), Relationship Scale Questionnaire (İÖA) were used.

According to findings; Younger participants whose parents were divorced found that they had more negative attitudes towards marriage than younger participants whose parents were not divorced. The negative attitudes of female participants (from divorced family members) on marriage to male participants are also interesting points that should be mentioned in the research. This result supports thypothesis.

Key Words: Marriage, Divorce, Young adult, Marriage attitude, Attachment style

ÖNSÖZ

Bu günlere gelmemde her zaman yanımda olan, desteğini hiçbir zaman esirgemeyen canım Annem'e, bu çalışmanın gerçekleşmesinde, bu süreç içerisinde değerli bilgilerini bizlerle paylaşan, saygı değer danışman hocam Doç. Dr. Ebru Çakıcı'ya sabrı, desteği ve hoşgörüsünden dolayı teşekkür ederim. Ayrıca belirtmem gerekirse saygı değer Juri üyelerinden; Doç. Dr. Ayhan Eş ve Doç. Dr. Deniz Ergün hocalarıma da yardımlarından ötürü teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
BEYANNAME.....	ii
ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR.....	xi

BÖLÜM I

GİRİŞ.....	1
1.2. AMAÇ.....	1
1.3. ÖNEM.....	1
1.4. SINIRLILIKLAR.....	1
1.5. TANIMLAR.....	1

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	8
--------------------------	---

BÖLÜM III

YÖNTEM.....	13
3.1. Araştırma Modeli.....	13
3.2. Evren ve Örneklem.....	13
3.3. Bilgi Toplama Araçları.....	13
3.4 Uygulama.....	15
3.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	15

BÖLÜM IV

BULGULAR.....	17
---------------	----

BÖLÜM V

TARTIŞMA VE SONUÇ.....	38
5.1. Tartışma.....	38

BÖLÜM VI

5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	44
5.1. Sonuç.....	44
5.2. Öneri.....	44
KAYNAKÇA.....	45
EK 1.....	50
EK 2.....	52
EK 3.....	56

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcıların tanıtıcı özelliklerine göre dağılımı	17
Tablo 2. Katılımcıların evliliğe ilişkin görüş ve düşüncelerinin dağılımı	18
Tablo 3. Katılımcıların bağlanma stillerinin karşılaştırılması.....	21
Tablo 4. Katılımcıların ebeveynlerinin birlikte olma durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	22
Tablo 5. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların cinsiyetlerine göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	23
Tablo 6. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların cinsiyetlerine göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	24
Tablo 7. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların yaş gruplarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	25
Tablo 8. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların yaş gruplarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	26
Tablo 9. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların romantik ilişkisi olma durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	27
Tablo 10. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların romantik ilişkisi olma durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	28
Tablo 11. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların evlenmeyi düşünme durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	29
Tablo 12. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların evlenmeyi düşünme durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	30
Tablo 13. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların kadınlar için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	31
Tablo 14. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların kadınlar için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	32

Tablo 15. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların erkekler için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	33
Tablo 16. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylama durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	34
Tablo 17. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylama durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması	35
Tablo 18. Katılımcıların anne-baba birliktelik durumlarının, cinsiyetlerinin, yaşlarının ve bağlanma stilleri puanlarının evlilik tutum ölçeği puanlarını yordmasına ilişkin regresyon analizi sonuçları.....	36

ŞEKİLLER LİSTESİ

- Şekil 1. Katılımcıların evliliğin kendilerine ifade ettiklerine göre dağılımı 20
- Şekil 2. Katılımcıların evlenecekleri kişiden beklentilerine göre dağılımı 20

KISALTMALAR

ETÖ: Evlilik Tutum Ölçeği

İÖA: İlişki Ölçeği Anketi

TMK: Türk Medeni Kanunu

TUİK: Türk İstatistik Kurumu

BÖLÜM I

1.GİRİŞ

1.2. Amaç

Bu çalışmada anne babası boşanmış bireylerin anne babası boşanmamışlara göre evlilik üzerine daha kaygılı ve daha umutsuz tutumları olabileceği ve bağlanma stillerinin daha fazla kaygılı ve kaçınan olabileceği varsayılmıştır. Çalışmadaki bir diğer amaç bağlanma stiline evlilik tutumuyla ilişkisini araştırmaktır.

1.3. Önem

Bu çalışma; Kuzey Kıbrıs da yaşayan, anne-babası boşanmış, genç erişkinlerin, evlilik üzerine tutumlarını ve ilişkilerde bağlanma tipini incelemektir.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırmanın bazı sınırlılıkları vardır. Katılımcılar sadece 25-30 yaş arasında bireylerdir, sonuçlar farklı yaş grubundaki bireylere genellenemez. Katılımcılar sadece üniversite öğrencisi veya mezunudur ve Kıbrıs'ta yaşayan bireylerdir, sonuçlar farklı eğitim düzeyinde ve farklı coğrafyada yaşayan bireylere genellenemez. Bu araştırmada boşanmanın gerçekleşmiş olduğu ailede yaş, cinsiyet bakılmamış. Ailelerinde ekonomik düzeyleri üzerinde de durulmamıştır. Aynı şekilde, ebeveynlerinde boşanma önce ve sonrasında ki sorunlar üzerinde durulmamıştır..

1.5 Tanımlar

1.5.1 Evlilik

Evlilik, günümüzdeki kanun ve sosyal nizamlarla ilişkisine bağlı olarak birlikteliklere sosyal etkinlik sağlayan ve aile kuranın şartı olan bir birleşmedir (Kayhan ve Seçkin, 1999).

Toplumun hangi sınıfından olursa olsun kişiler, belirli bir yaş haline ulaştıklarında yaşamlarını bir başka birey ile paylaşım ihtiyacı duyarlar ve kendileri için en uygun eş adayı bulup hayatlarını birleştirirler. (Ondaş, 2007). Hemen hemen

beş bin yıldır bir kurum olarak bilinen evliliğin, insanın hayatının önemli etki alanlarından (Coontz, 2004).

Türk Medeni Kanunu'nun anlatımına göre; evlilik, devamlı bir yaşam paylaşımı oluşturmak üzere ayrı cinsiyetteki iki bireyin kanunen geçerli olan birleşme olup, sosyal, ahlaki ve benzer şekilde kanunen resmi bir kurum olarak ifade edilmiştir (Keklik ve Yıldırım, 2012). Evlilik, çiftlerin hukuki yönetmenlikler çerçevesinde yapmış oldukları bir anlaşmadır (T.M.K. 1985). Başka şekilde ifade edilecek olursa, evliliğin yasal olarak onaylanması işlemidir. Evlilikle adına yapılan açıklamalar, yeni bir aile kurmak için, evliliğin önemli olduğunu belirtmektedir. Ailenin evlenme ile oluşturulması, evliliği sosyal bir düzeye getirir (Kayhan, 2011; Kayhan ve Seçkin, 1999). Bireylerin evlenme sebepleri araştırıldığında; ekonomik bir takım sebeplerin, yalnızlık hissinden sıkılmış bir ruh halinden kurtulmak, cinsel arzu durumunun yasal şekilde sağlanmasının, iyi bir konum ve özgürlüğe sahip olma gibi sebeplerin etken olduğu anlaşılmaktadır (Güleç, 2013; Özgüven, 2009). Evliliğin bireysel ve sosyal açıdan görevlerinin yerine getirilebilmesi için, evliliğin farklı kültürlerde de karşılaştırılması gerekir (Güleç, 2013; Kayhan, 2011).

1.5.2. Evlilik Tarihçesi

Evlilik, kadınla erkeğin hukuki kurallar çerçevesinde oluşan sosyal bir birleşmedir.. Ailenin temelini oluşturur. Daha önceki süreçlerden bugüne kadar evliliğin bağlı olduğu kurallar vardır. Örneğin, günümüzde birden çok toplumda, kan bağına olmuş olduğu kişiler ile evlilikler uygun görülmez (Güllü, 2012).

Evliliğin tarihi insanlık tarihinden daha eskidir. Eski bazı toplumlarda, aynı grup daki kişilerin evlenmesi uygun görülürdü (Gökten, 2010). Eski Türklerde evlenme gelenek/görenek konusunda her araştırmacı farklı bir bilgi vermektedir. Grenard (1940) Türkistan'da ki evlenme gelenek-göreneklerinde konusundaki görüşlerini şöyle belirtir; Erkek evi kız evine ziyarete gider ve gelin adayının babası tarafından karşılanır. Gelin adayının babası damadı güzel bir şekilde karşılar ve sonra ona geline ait olma bir yazma verir. Bu durum artık erkek de baskın bir sürece işaret eder ve eve hükmetmesi için bir başlangıç olarak kabul görür. Daha sonra damat adayı bir bardak tuzlu su içer. Sonra hem gelin hem damat bu tuzlu suya ekemk bandırıp yemeye başlarlar. Bunun sonucunda da damat adayı gelin adayını o evden alıp çıkar.

Gelinin yakınları ağlamaya başlarlar, erkek yakınları da onlara teselli olmak adına şarkılar söylerler. Erkek evi öylesine de olsa bir kız kaçırmaya çalışırlar. Gelin evi bu duruma karşı koymaya çalışır. Kız evi erkeğe vermiş oldukları yazmayı almaya çalışırlar. Erkek o yazmayı vermek istemez. Yazmayı vermemek için de etraftaki inşalara para dağıtır. Şu an günümüzde düğünlerdeki para dağıtma adeti de burdan gelmektedir. Kız evi erkek evinin eşiğine kadar gelir ancak erkek evi eşiği kız evi için yasak olduğu için gelin buraya basamaz, erkek ve kızı o eşikten 3 gün boyunca geçemez. Ancak erkek için kese dolu bir altın verirse o zaman geçilmiş olur. Bu durum da bize günümüzde de sıkça duymuş olduğumuz yüz görümlüğü tabirini oluşturur.

1.5.3. Evlilik Çeşitleri

Evlilik, bireylerin yaşamlarını hukuki ve sosyal olarak birleştirmesidir. Bu tanıma tekeşlilik (monogamia) adı verilmektedir (Bağlı ve Sever, 2005). Evlilik bir takım sınıflandırılmalara ayrılır;

a) Çokkarılı evlilik (polygynia): Bir erkeğin birden çok kadın ile aynı zaman içerisinde evlenme halidir. Bu çeşit evlilikte, erkek ile evlenen kadınların hepsi eşit haklara sahip olmazlar. Kadınlardan erkek çocuk doğuran kadın, diğer kadınlardan daha değerli olur. Aynı şekilde bu durum, kadının erkeğin gözdesi haline getirir.

b) Çokkocalı evlilik (polyandria): Kadının birden çok erkekle evlenmesi halidir. Bu evlilik çeşidine göre kadınların doğurmuş oldukları çocuklar üzerinde hakları olmaz. Bu tip evlenme çok eski çağlara dayanmaktadır.

c) İçevlenme (Endogamia): Erkeğin yaşamış olduğu kabile içerisinde bir tane kendisine eş seçmek durumunda kaldığı evlenme şeklidir. Bu evlilik çeşidi eski çağlara dayanmaktadır.

d) Dış evlenme (Eksogamia): Erkeğin farklı kabilelerden eş seçmek durumunda kaldığı bir evlenme çeşitidir (Türköen, 1995).

Çok eski dönemlerden, günümüze kadar evlilik ile ilgili önemli oranda büyük problemler baş göstermeye başladı. Evlilikleri korumak adına bir takım kurumlar oluşturuldu. Amerika da ciddi derecede artan boşanmalardan dolayı evlilikleri korunmaya çalışıldı. Evlilikleri korumak adına da evlilik danışma merkezleri

oluşturuldu. Danışma merkezleri, evlilikleri korumak ve onarmak adına büyük faaliyetler gösteriyor. Bu merkezlerde edinilen bilgilere göre, boşanmalar en yüksek oranda(%70) çocuğa sahip olmayan evliliklerde meydana geliyor. Danışma merkezlerin de de bu duruma önemle değinilip evliliklerde çocuk yapmaya teşvik etmek amacı ile birçok faaliyetler yapılıyor. Bu danışma merkezlerinden edinilen bilgilere göre, evliliklerin büyük bölümü boşanma ile sonuçlanıyor. En üzücü durumda şudur ki; devletin başına sorunlar açan ve birçok kötü alışkanlıklar ile ilgilenen çocuklar bu evliliklerden meydana geliyor.

2015 yılında evlilik gerçekleştiren eşlerin sayısı 602 bin 982 iken; 2016 yılında bu oran 594 bin 493 olarak belirtiliyor. Bu durum 2015 den 2016 ya kadar olan süreç de oranın azaldığını göstermektedir (TUİK, 2017).

1.5.4. Boşanma

Evliliklerin, kanunlar çerçevesinde eşlerden herhangi birinin ayrılmak için açmış olduğu dava ile evliliğin bitirilmesine boşanma adı verilir. Bu durum sonrası , bireyler etrafa üzüntülü olduğunu göstermemek için çevresine mutluluk pozları vermeye çalışırlar (Gökalp, 1976).

Boşanma, sıkça karşılaşılan bir durumdur. Bu ayrılma sonrasında en büyük zararı ne yazık ki çocuklar görür. Ayrılma sonrası gençlerin bu durumdan nasıl etkilendiğinin araştırıldığı çalışmalara bakacak olursak; boşanma sonrasında gençlerin psikolojik olarak büyük zarar gördüğü ve bir uyumsuzluk içerisinde oldukları görülmektedir. Düzensiz ve uyumsuz hareketlerin en başında da; sosyal ortamlarda kavga etme hali, okul performanslarında büyük düşüşler, kendini kimsenin anlamadığını düşünerek içine kapanma gibi haller almaktadır (Aydın ve Baran, 2010).

1999 yılında yapılan Dünya boşanma istatistiksel sonuçlara baktığımız da Amerika (Binde 4.2) en başı çekmektedir. Amerika dan sonra dikkat çeken diğer bir ülke de Japonya 'dır(binde 1.6). Türkiye bakıldığında durum hiç farklı olarak binde 2.1 ile şaşırtmaktadır. Ayrıca bu oran 2007 yılına gelindiğin Türkiye de ki bu oran 1.3 olarak düşüş göstermiştir (Anonim:29;2009).

Boşanma ile ilgili yapılan çalışmaların, evliliklerde son 30 yıl içerisinde ayrılıkların ciddi rakamlara ulaşarak, büyük bir artış olduğunu gösteriyor. Ayrıca

artan bu boşanmaların daha çok gelişen ülkelerde olması, kişilerin bağımsızlığına, rahatlığına ve ekonomik özgürlüklerine bağlı olması gibi etkenlere bağlı olduğu görülmektedir (Anonim, 2009:29).

Boşanmalara karşı bakış açıları kültürden kültüre, toplumdan topluma değişmektedir. Kişilerin eğitim düzeyleri, kültürel olguları boşanmalara karşı geliştirilen tutumları etkilemektedir. Bu konu ile ilgili yapılan bir araştırmada; eğitim seviyesi yüksek olan bireylerin, eğitim seviyesi düşük olan bireylere göre boşanma konusunda daha olumlu bir tavır gerçekleştirdikleri görülmüştür. Eğitim seviyesi düşük olan bireylerin de boşanmaya karşı büyük bir antipati geliştirdikleri dikkat çekmiştir (Arıkan, 1996).

Boşanmanın gençlerin üzerindeki etkisinin dışında Türkiye de ki boşanma oranlarına bakacak olursak eğer; diğer ülkelere göre boşanma düzeyi düşüktür. Ancak yıl yıl incelediğimizde bu oranın üzücü bir şekilde arttığı görülmektedir. Boşanma yüzdeleri, evlilik sürelerine göre bakıldığında, boşanmalar en fazla ilk beş yılda(%44.89 ile) oluştuğu görülüyor (Özdemir, 2013).

1.5.5 Boşanmanın Tarihçesi

Boşanmalar insanlık tarihinin ilk çağlarından bu günlere kadar gelmiştir. Geçmişten günümüze kadar boşanmaların değişik şekillerde olduğu görülmektedir. En eskiye en ilkel toplumlardan biri olan Pueblo Yerli toplumunda boşanma çok farklı bir biçimde gerçekleşiyordu. Kadın kocasının ayakkabısını kapı eşiğine atması ise kadın kocasından boşanmış oluyordu. Bu durum bize boşanmanın da evlilik kadar çok eskiye dayandığını göstermektedir. Boşanma, toplumdan topluma, tarihten tarihe değişim ve gelişim göstermiştir. Çok eski çağlarda, bir kadının erkek çocuk doğurması onun evliliğini garanti altına alıyordu. Erkek için de kadının kısır olması boşanma için gerekli bir sebep olarak görülüyordu (Yerebakan, 1999).

Tüm topluluklarda boşanma değişiklik göstermektedir. Babil, Asur, Mezopotamya boşanma görülmektedir. Bunların yanında Osmanlı da da boşanma vardır. Osmanlı toplumu İslam değerlerine göre geçerli olduğu için boşanmak sadece erkeğe özgür bir durumdu. Yani erkek karısını boş ol sözcüğünü üç kere arka arkaya söylediğinde çiftler boşanmış kabul ediliyorlardı. Hristiyanlarda kesinlikle boşanmayı kabul etmiyor, buna müsaade de vermiyordu.

1.5.6 Genç Erişkinlerde Evlilik Tutumu

Her toplumun evlilik ile ilgili rol anlayışları farklıdır. Her bir toplumun kendine özgü olan evlilik algılayışı vardır. Bu toplumlarda yetişen inşaların da her birinin de karı-koca nasıl olunur olgusuna dair bir takım algıları ve bilgileri vardır. Bireyler bu algıya sahip olarak bir yuva kurarlar (Şafak, 1989:34-43; Bell, 1971:286-294).

Bu konu ile bağlantılı olarak, birçok araştırmacı evlilik ile ilgili rollerin evlenmeden önce bilindiğini ve öğrenildiğini öne sürmektedir. Tüm genç bireyler, farkında olarak veya olmayarak kendi anne babalarından edinmiş oldukları tecrübeleri kendi evliliklerine yansıtmaktadırlar. Bundan dolayı da gençler evliliklerini, ebeveynlerinden edinmiş oldukları deneyimleri yansıttıkları için, öncelikli olarak gençlerin anne ve babalarından edinmiş oldukları bu deneyimlerin öğrenilmesi gerektiğinin önemli bir şekilde üzerine durulur (Dunn, 1960:99-110).

Bazı araştırmacılar gençlerin anne ve babalarında evliliğe dair edinmiş oldukları tecrübelerini yansıttıkları düşünseler de, kimi araştırmacılar da, gençlerin bu deneyimleri uygulamayı düşünse de şu an ki mevcut toplum anlayışın getirdiği insalcıl yaklaşımların buna müsaade etmeyerek, gençlerin bu deneyimleri uygulamasına fırsat vermemiştir (Dunn, 1960:99- 110).

1.5.7. Bağlanma Stili

Bağlanma doğumdan , ölene kadar süren geniş bir süreçtir. Çocukluk da edinilen rol modellerini yetişkinlikte görülmektedir. Ancak bağlanma konusunda yapılan araştırma bebeklik – çocuklu döneminde takılı kalmış ve pek ilerleyememiştir. Bowlby ve Ainsworth bu takılı olan süreç zincirini kırıp, yetişkinlik dönemini de sınamıştır (Hazan ve Shaver, 1994). Bağlanma ilişkileri anne-baba ve çocuk arasındaki ilişki ile romantik birlikteliklerde ki ilişkiler birbirinde farklıdır. Örnek verecek olursak; romantik bağlanma cinsel bir beraberlik de getirir ve bu noktada da çocukluk döneminde ki bağlanmadan farklılaşır (Shaver, Hazan ve Bradshaw (1988).

Yapılan bir araştırmada, çocuk ve yetişkinlerin araştırmaya dahil edildiği çalışmada kaçınma bağlanma türüne sahip olan bireylerin, çok farklı hal ve davranışlar sergiledikleri gözükmeğdir (Bartholomew, 1990).

Yapılan bir araştırmada, Bowlby' nin kuramının özellikleri denenmeye çalışılmıştır. Bu yöntemde yabancı durum adı verilmiştir. Bu araştırma ile, küçük çocuklar belli dönemlerde kısa süreli olarak annelerinde ayrılır. Hiç bilmediği bir özne ile tek bırakılır. Daha sonra annelerine tekrar bırakılır. Böyle dönüşümlü olarak ilerleyen bu yolla, çocuğun bağlanma stili aktif hale getirilmeye çalışılır (act, Sümer, 1999)

Bu çalışmaya benzer yapılan araştırmalara da bakacak olursak; ebeveyni boşanmış ailelerde büyümüş olan genç erişkinler, ebeveyni boşanmamış ailede büyüyen genç erişkinlere göre daha evlilik ile ilgili daha olumsuz tutum ve görüşlere sahip oldukları bulunmuş (Kunt, 2004).

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bireylerin evlenme sebepleri araştırmacılar tarafından incelenmiştir. Evliliğin gerekliliklerinin neler olduğunu öğrenmek için genç bireyler ile yapılan bir araştırmada, katılımcıların %68 i evliliği, bir paylaşım olarak belirtmişlerdir. Araştırmada yer alan, cinsellik, çocuk sahibi olamk gibi soruların yüzdesi oldukça düşük çıkmıştır. Evliliğin gereğine yönelik soruda ise öğrencilerin % 10'u ise evliliğin gerekli olmadığını belirtmişlerdir (Özgüven, 1994; akt. Özgüven, 2009).

Evlilik ile ilgili yapılan buna benzeyen bir çalışma da; gençlerin evliliğe ilişkin sorularına verilen cevaplara göre; %84 ile en yüksek oran da gençler evliliği hayatı paylaşmak olarak cevaplamışlardır (Durmazkul, 1991; akt. Özgüven, 2009).

Genç erişkinlerin evlilik ile ilgili görüş ve düşüncelerinin araştırıldığı çalışmada da; evlilik sevdiğin biri ile hayatını beraber geçirmek, bu beraberlik sonucunda dünya ya gelen çocuklara sağlıklı yaşam sunmak, cinsellik konusunda da daha rahat hareket etmeyi sağlar gibi görüşlere gençler büyük bir oranda tercih ettiği gözler önüne serilmiştir (Ondaş, 2007). Evliliğe dair fikirlerin araştırıldığı bir başka çalışmada da; gençler düzeyli bir yaşam seçimi olarak evliliği (Kılıç, Kaygusuz, Bağ ve Tortumluoğlu, 2007),

Literatür çalışmalarına devam ettiğimiz de; evlilik yaşını öğrenmek için yapılan çalışmada, genç bireylerin büyük çoğunluğunun(%52.2) en uygun evlenme yaşını 26-29 yaş olarak değerlendirmiştir. Yapılan araştırmaya devam edecek olursak, bu genç bireyler aynı zamanda, düşük bir oran (%37.1) ile de evlilik yaşını 22-25 olarak değerlendirmişleridir (Ondaş, 2007). Başka bir çalışmaya baktığımız da ise bir önceki araştırmanın sonuçlarından farklı olarak, gençler 22-25 yaş arasını en uygun evlilik yaş dönemi olarak belirtmişlerdir (Türkaslan ve Suleymanov, 2010).

Genç erişkinlerle yapılan bir diğer çalışmaya baktığımızda; genç erişkinler birçoğunun (%56.6) en ideal evlilik yaşınının 25-28 yaş arası dönem olarak belirtmişlerdir (Kılıç ve ark, 2007).

Ciddi bir beraberliği olup, evlilik hazırlığı içerisinde olan eş adaylarının evliliğe dair fikirlerinin sorgulandığı bir araştırmada da araştırmaya katılan katılımcıların yaşlarının büyük bir bölümünün (%42) 20-24 yaş arası olduğu görülürken araştırmaya katılan diğer katılımcıların da (%40) 25-28 yaş aralığın da olduğu belirtilmiştir (Ekşi, 2005).

Yukarıdaki çalışmalarda çıkan sonuçlara göre; 18-30 yaş arası gençler için en ideal evlenme yaşı olduğu görölmektedir. Bu yaş aralığı, genç bireyler için büyük bir dikkat noktası oluşturmaktadır. Bu yaş aralığında ki değişim süreci birden fazla değişikliklerin yaşandığı bir süreç olarak, partner kurma ve geliştirme dönemidir. Bu önemli yaş döneminde genç erişkinler, psikososyal gelişim kuramına bağlı olarak, aile bağlarının sorgulandığı ve en iyi aile nasıl kurulur gibi soruları cevaplamaya çalışırlar. Bu dönem içerisinde eğer genç erişkin karşı cinsle veya bir arkadaş ile yakın ilişkiler geliştiremez, sevgi paylaşımı yapamazsa hayatı boyunca yalnızlık duygusundan kendini alamayacağı vurgulanır (Elkind, 1970; Erikson, 1977).

Aynı şekilde eğer genç erişkinler önemli bir dönüm noktası olan 18- 30 yaş arasında aile kurmanın nasıl olduğu, karşı cinsle ilişkilerinin geliştirmesin bu genç bireyler için önemli olduğu vurgulanır (Seiffge-Krenke ve Gelhaar, 2008).

Evlilik ile ilgili geliştirilen değişik fikir ve düşünceler genç erişkinleri çocukluk ve gençlik dönemlerinde ciddi bir şekilde etkilemektedir. Genç bireyleri etkileyen bu değişim süreçleri bazen evlilik ve eş seçimine ilişkin olumsuz düşünceler içerisine getirebilmektedir. Dünya da bütün inşaların evlilikleri göz önüne alınarak, evlilik üzerine yaşanan bu değişim süreçleri önemli bir durum olabilir (Braaten ve Rosen, 1998).

Bu konudaki yapılan çalışmaları daha önceden yapılan araştırmalar ile karşılaştırsak ; boşanma oranlarında büyük yükselişler, evlilik de de uzun yıllar bekleyişlerin olduğu görölmektedir. Evlilikler üzerine geliştirilen tutumlar, kişilerin evlilik kurmasını, ciddi beraberliklere başlamasını ve uzun süreli evlilik kararlarını önemli oranda etkileyebilmektedir (Rosen ve Park, 2013).

Boşanma ile ilgili yapılan çalışmalara baktığımız da da; 1999 yılında yapılan Dünya boşanma istatiksel sonuçlarına göre Amerika(binde 4.2) en başı çekmektedir. Amerika dan sonra dikkat çeken diğer bir ülke de Japonya 'dır(binde 1.6). Türkiye bakıldığında durum hiç farklı olarak binde 2.1 ile şaşırtmaktadır. Ayrıca bu oran 2007 yılına gelindiğin Türkiye de ki bu oran 1.3 olarak düşüş göstermiştir (Anonim:29;2009).

Boşanma istatiksel oranlara bakmaya devam edecek olursak, 2010 yılında yapılan bir araştırmada da Türkiye de boş % 40 oranında evliliklerin ilk beş yılında gerçekleştiğini gösteriyor. Ayrıca bu orandan sonra, % 23.5 oranı evliliklerin 16. Yılı doldurmuş evliliklerde olduğu görülmektedir (TÜİK, 2010).

Aile yaşamındaki değişikliklerin içerisinde en dikkat çeken durumun, boşanmaların artması olduğu belirtiliyor. Amerika da boşanma oranı 19. Yy da %5 oranında olduğu, yapılan evliliklerinde yaklaşık yarısının bittiği görülmektedir (Amato, 2000).

Türkiye' de yapılan araştırmalara göre benzeyen sonuçlara ulaşılmıştır. Ülkemizde yapılan araştırmada, 1993-2003 arası boşanma rakamlarına bakıldığında sonuçların son derece yüksek olduğu görülmektedir. Ancak bu oran nüfusa göre oranla karşılaştırıldığında %0.74 olduğu görülüyor. Bu sonuca göre boşanma oranı Türkiye de birçok ülkeden düşük olduğu anlaşılıyor. (DİE, 2002). Bir karşılaştırma yapacak olursak; 1998 yılında Amerika da ki boşanma oranı %42 olduğu görülüyor. Almanya da bu orana yakın olarak 2000 yılında %24 olduğu belirtiliyor (Eurostat and Transmonee database, UNİCEF).

Son yirmi yılda Türkiye'de ki boşanmalara bakıldığında yüksek bir oranda artış olduğu görülüyor. Günümüzde etnik kültürlerin asimile olması, iletişim araçlarının yaygın hale gelmesi, göçlerin yaygınlaşması gibi etkenler aile içinde anlaşmazlık, şiddet gibi durumlara neden olarak evliliklerin boşanma ile sonuçlanmasına sebep olmuştur.

Evliliklerin bitmesinden en büyük zarar gören, genç yetişkinler olmuştur. Boşanmanın sona ermesi ile anne- babadan birinde kalan çocuğun ekonomik olarak sorun yaşaması, çocuğun ebeveynlerden hangisine velayetinin verileceği, özellikle kadınlarda annelerin ikinci evliliklerinde üvey babadan taciz durumuna maruz kalma

gibi birçok sebep onları psikolojik olarak birden hasara sebep olmuştur (Yazıcıoğlu ve Kayhan, 2002:293-294).

Boşanmış kadınlar ile ilgili bir çalışmada; boşanan kadınların %31.43 ünün etrafındaki insanların bu durumu nasıl yorumlayacaklarına dair büyük endişe taşıdıklarını ve bu kadınların % 54.55 inin evlenmeyi bir daha düşünmediklerini belirtmişleridir (Tor, 1993). Literatürler çalışmalarına bakıldığında; Türkiye’de, ailesinin onayını almadan evlenen genç bayanların daha çok boşandığı sonucu ulaşılmıştır Türkiye’de boşanma sebeplerinin araştırıldığı bir çalışmada, boşanma ile sonuçlanan evlilikler içinde, özellikle ailesinin onayının almadan evlenen genç kadınların birçoğunun evliliklerinin boşanma ile sonuçlandığı görülmüştür (Battal, 2008). Ebeveyni boşanmış aile bireylerinin, boşanmamış ailelere göre evlilik ile ilgili daha olumsuz ve daha önyargılı oldukları görülmüştür (Kunt, 2004).

Boşanmanın, genç erişkinler üzerindeki ne gibi etkiler bıraktığının araştırıldığı bir çalışmada; ebeveyni boşanmış olup üniversite okuyan genç erişkinlerin, ebeveyni boşanmamış olan genç erişkinlere ile romantik birlikteliklerindeki güven konusunda benzer düşüncelere sahip oldukları görülmüştür. Ancak ilerideki evliliğe dair fikirleri öğrenilince de, boşanmış aile bireylerinin evlilik ile ilgili büyük bir kaygı taşıdıkları ve evlenmeyi düşünmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen bu sonuç da daha önceki yapılan araştırmalara benzer sonuçlar içerdiği görülmüştür (Franklin, 1990).

Genç erişkinlerin evlilik ile ilgili görüşlerinin araştırıldığı araştırmalara bakacak olursak; Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde flörtü olan 70 kişinin katılımı ile gerçekleştirilen çalışma da evliliğe dair bakış açıları incelenmiştir. Bu araştırmaya göre, öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%94.2) ‘ nun eş adayının öncelikli olarak eğitilmiş olmasını istedikleri ifade etmişleridir. Çıkan sonuçlara devam edecek olursak, bu gençler evlenecekleri eş adaylarının aynı kültürden olmasını (%47.1) da en az olarak önemsemişlerdir (Pınar, 2008).

Ebeveynler ne kadar sağlıklı bir evlilik oluşturmuşsa, çocukları da ileride o derece sağlıklı bir evlilik gerçekleştirir. Yani anne ve babaların evlilik ile sergilemiş olduğu roller çocukların evlilik ile ilgili fikirlerini etkiler. Sağlam, güçlü aile bağlarının olduğu evlilik de büyüyen gençler, kendi evliliklerinde de güçlü bağlar

kurularlar ve keni evliliklerini de sağlam temellere dayandırırılar. Çocukluk dönemlerinde ailelerinde büyük bir korku ve panik içerisinde büyüyen gençler karasız ve sorunlu bir kişiliğe sahip olurlar. Kısaca durumu özetleyecek olursak mutsuz ve kötü bir ailede büyüyen genç kendi evliliğine de bunu yansıtır. Bu durumda böyle zincirleme olarak devam eder. Çünkü evlilikle ilgili edinilen olumsuz deneyimler gence de geçmekte ve o da evliliğini o şekilde götürmektedir. Mutsuz ailede yetişen genci eş adayı olarak seçerken aile durumları konusunda önemle durulup incelenmesi gerekir. Kurulacak yeni bir birlikteliğe engel olacak herhangi bir durum yok ise evlilik başarılı olabilir (Bilen, 1983:67-68).

Bu konu ilgili literatür çalışmalarına devam edecek olursak; ebeveynleri ayrı olan ailede yetişen bireylerin, ebeveynleri bir olan ailede yetişen genç bireylere göre evliliklerinde başarı ve mutluluğa ulaşma sonuçları ne yazık ki daha düşüktür (Bell, 1971:286-294).

Yapılan bir diğer çalışmaya da bakarsak; ebeveyni boşanmış genç bireylerin ileride evlendiklerinde eş adaylarına güvenmediklerini bu konuya dair büyük endişe taşıdıkları görülmüştür. Özellikle de bu endişe duyan gençlerin de bayan olması ilginç bir noktadır (Franklin, 1990).

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

3.1 Araştırma Modeli

Çalışmaya, amaca yönelik yöntem ile seçilen 100 birey çalışmaya içerisine alınmıştır. Çalışmaya alınan bireyler cinsiyet (kadın, erkek), yaş (.....), medeni durum (evli, bekar), yerleşim yeri (köy, kasaba, şehir merkezi) bölge özellikleri göz öüne alınarak belirlenmiştir

3.2 Evren ve Örneklem

Çalışmanın örneklemini Kuzey Kıbrıs'ta 25-30 yaş arasında olan ve Türkçe konuşan bireylerden oluşmaktadır. Çalışmaya, amaca yönelik yöntem ile seçilen 100 birey çalışmaya içerisine alınmıştır. Çalışmaya alınan bireyler cinsiyet (kadın, erkek), yaş (.....), medeni durum (evli, bekar), yerleşim yeri (köy, kasaba, şehir merkezi) bölge özellikleri göz öüne alınarak belirlenmiştir. Çalışmanın örneklemini, Kıbrıs da yaşayan genç erişkin ve ebeveyni boşanmış aile bireyi olan 50 katılımcı ile yine aynı şekilde Kıbrıs da yaşayan ebeveyni boşanmamış 50 katılımcı oluşturmaktadır. Çalışmada yüz katılımcı yer almakta ve katılımcılar din, dil, ırk ve renk ayrımı yapılmadan araştırmaya dahil edileceklerdir. Katılımcılarda aranan şart; 25-30 yaş arası olup, ebeveyni boşanmış genç erişkin olmalarıdır

3.3 Bilgi Toplama Araçları

3.3.1.Sosyodemografik Veri Formu

Sosyo-demografik bilgi formu, özgeçmiş bilgileri elde etmek amacıyla, 15 sorudan oluşmaktadır. Tarafımızdan hazırlanan bu veri formuyla katılımcılara, cinsiyetleri, medeni durumları, yaşları, uyrukları, yerleşim yerleri, ebeveynlerinin evli ya da bekar olduklarını dair sorunun, ebeveynlerinin evliliklerini nasıl değerlendirdiklerini dair görüşleri, en uygun evliliğin hangi yaş aralığında olması gerektiği ile ilgili soru ve evliliği ne olarak tanımladıklarına dair sorular yer almaktadır.

3.3.2. Evlilik Tutum Ölçeği (ETÖ)

ETÖ, de hetroseksüel evliliğe yönelik küresel memnuniyet değerlendirilmiştir. Evlilik Tutum Ölçeği(ETÖ), Braaten ve Rosen (1998) tarafından geliştirilmiştir. Evlilik Tutum Ölçeği'nin Farsça'ya uyarlanmasıyla geçerlilik ve güvenilirlik analizi yapılmıştır.

Beşli likert tipi derecelendirme kullanılarak geliştirilmiş ölçekte, evliliğe ilişkin tutumların saptanması amacıyla oluşturulmuş tamamı olumlu 21 önerme bulunmaktadır. Katılımcıların ölçeğe verdikleri yanıtlar “hiç katılmıyorum=1 puan”, “nadiren katılıyorum=2 puan”, “biraz katılıyorum=3 puan”, “katılıyorum=4 puan” ve “tamamen katılıyorum=5 puan” şeklinde puanlanmaktadır. Ölçekten alınacak yüksek puan, evliliğe ilişkin tutumun olumlu olduğunu ifade etmektedir (Bayoğlu ve Atlı (2014). Ülkemiz de ise geçerlilik ve güvenilirlik analizi, Ferhat Bayoğlu ve Abdullah Atlı(2014) tarafından yapılmıştır. Bayoğlu ve Atlı (2014) tarafından yapılan geçerlik-güvenirlik çalışması neticesinde ölçeğinde tek faktörlü yapıda olduğu ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısının 0,90 olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmacı tarafından yapılan iç tutarlılık testi sonucunda Cronbach alfa katsayısı 0,97 bulunmuştur.

3.3.3. İlişki Ölçekleri Anketi

Araştırmaya katılan öğrencilerin bağlanma stillerini belirleyebilmek amacıyla kullanılan İlişki Ölçekleri Anketi (İÖA), Griffin ve Bartholomew (1994) tarafından geliştirilmiştir. Bu ölçek 30 maddeden oluşmaktadır. İlişki Ölçekleri Anketi (İÖA)'ni Türkçe'ye N. Sümer ve D. Güngör (1999) uyarlamıştır. Ölçeğin Türkçe'ye çevrilmesinde çeviri – tekrar çeviri yöntemi kullanılmıştır (Sümer ve Güngör, 1999a). Ölçeğin İngilizce formu önce alandan dört uzman tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Üzerinde uzlaşılan Türkçe form daha sonra başka bir uzman tarafından İngilizceye çevrilmiştir. Yapılan karşılaştırmalar sonucunda ölçek son halini almıştır. Sümer ve Güngör'ün (1999a) Türk örnekleme üzerinde yaptığı geçerlik ve güvenilirlik çalışmasında İlişki Ölçekleri Anketinin psikometrik özellikleri incelenmiştir

Griffin ve Bartholomew'un (1994) geliştirmiş olduğu ölçek 30 maddeden oluşmaktadır. Yedi liketli bir ölçektir. Ölçek sorularının cevaplarına 1-beni hiç

tanımlamıyor, 7-tamamıyla beni tanımıyor, aralığında cevap verilmesi istenir. Ölçeği Türk Kültürüne, Sümer ve Güngör (1999) uyarlamışlardır. Uyarlanan ölçek 17 maddeden oluşmuş ve iç tutarlılık katsayısı .27 ve .61 arasındadır. Ölçeğin güvenilirliği yüksektir ve bağlanma stilleri arasındaki ilişki istenileni verir. Alt ölçeğe ait test-tekrar test güvenilirlik katsayısı .54 ile .78 arasındadır.

Güvenli ve kayıtsız bağlanma stilini 5 madde, saplantılı ve korkulu bağlanma stilini 4 madde ile ölçmektedir. Gruplandırma ise en yüksek puan alınan bağlanma stiline göre yapılır. Ölçekte 6,8 ve 28 ters kodlanan maddelerdir. 6.madde ise doğru kodlandığında kayıtsız bağlanma stilini verirken ters kodlandığında saplantılı bağlanma stilini verir. 3, 9, 10, 15, 28 maddelerinin ortalaması güvenli bağlanma stilini, 1, 5, 12, 24 maddelerinin ortalaması korkulu bağlanma stilini verir. 2, 6(ters yüklü), 19, 22, 26 maddelerinin ortalaması kayıtsız bağlanma stilini, 6(ters yüklü), 8, 16, 25 maddelerinin ortalaması saplantılı bağlanma stilini verir.

3.4 Uygulama

Araştırma Mayıs -Haziran 2017 tarihleri arasında Kuzey Kıbrıs da yapılmıştır. Çalışmaya alınacak olan katılımcılar Lefkoşa ve Girne bölgesinde Üniversite okuyan veya mezun kişiler olarak belirlenmiştir. Katılımcılara yapılan anket çalışması ile ilgili detaylı bilgi verilmesini takiben, onam formu imzalatılarak çalışmaya dâhil edilmiştir. Çalışma öncesi ise 10 katılımcı ile anketin geçerliliği ve anlaşılabilirliği test edilmiştir.

3.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Veri toplama aracı olarak kullanılan soru formundan elde edilen veriler, bilgisayar ortamına aktarılmış ve istatistiksel çözümlenmelerde Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 22.0 programında yapılmıştır.

Ebeveynleri birlikte olan ve ebeveynleri boşanmış katılımcıların cinsiyet, yaş, medeni durum, uyruk gibi tanıtıcı özelliklerinin belirlenmesine yönelik ve evlenmeyi düşünme, evlenilecek kişiden beklentiler, en uygun evlilik yaşı, boşanmayı onaylama gibi evliliğe ilişkin görüşlerinin saptanmasında frekans analizi kullanılmıştır.

Araştırmada kullanılan hipotez testlerinin belirlenmesinde veri setini normal dağılıma uyumu Kolmogorov-Smirnov testi, QQ plot ve çarpıklık-basıklık değerleri

incelenerek değerlendirilmiştir. Veri setinin normal dağılıma uyması durumunda parametrik hipotez testleri, veri setinin normal dağılıma uymadığı durumlarda parametrik olmayan hipotez testleri kullanılmıştır.

Ebeveynleri birlikte olan ve ebeveynleri boşanmış bireylerin ilişki ölçekleri anketinden ve evlilik tutum ölçeğinden aldıkları toplam puanların karşılaştırılmasında veri seti normal dağılıma uyduğundan ve bağımsız örneklem iki kategoriden oluştuğundan dolayı parametrik bir hipotez testi olan bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır.

Ebeveynleri birlikte olan ve ebeveynleri boşanmış bireylerin tanıtıcı özelliklerine göre ilişki ölçekleri anketinden ve evlilik tutum ölçeğinden aldıkları toplam puanların karşılaştırılmasında veri seti normal dağılıma uymadığından dolayı parametrik olmayan hipotez testleri kullanılmıştır. Buna göre bağımsız örneklem iki kategoriden oluşuyorsa Mann-Whitney U testi, ikiden fazla kategoriden oluşuyorsa Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır.

Araştırma kapsamına alınan bireylerin ebeveynlerinin birliktelik durumunun, cinsiyetinin, yaşın ve ilişki ölçekleri anketi puanlarının evlilik tutumunu yordamasında regresyon analizi kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların tanıtıcı özelliklerine göre dağılımı

	Ebeveynleri Birlikte (n=50)		Ebeveynleri Boşanmış (n=50)		Toplam (n=100)	
	n	%	n	%	n	%
	Cinsiyet					
Kadın	27	54,0	35	70,0	62	62,0
Erkek	23	46,0	15	30,0	38	38,0
Yaş Grubu						
26 yaş ve altı	23	46,0	27	54,0	50	50,0
27 yaş ve üzeri	27	54,0	23	46,0	50	50,0
Uyruk						
TC	47	94,0	42	84,0	89	89,0
KKTC	3	6,0	8	16,0	11	11,0
Yerleşim yeri						
Köy/Kasaba	1	2,0	3	6,0	4	4,0
Şehir Merkezi	49	98,0	47	94,0	96	96,0

Tablo 1.'de araştırma kapsamına alınan ebeveynlerin birlikte ve ebeveynleri boşanmış katılımcıların tanıtıcı özelliklerine göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. incelendiğinde araştırmaya dahil edilen ebeveynleri birlikte olan katılımcıların %54,0'ünün kadın, %46'sının erkek olduğu, %46,0'sının 26 yaş ve altı, %54'ünün 27 yaş ve üzeri yaş grubunda olduğu, %94,0'ünün TC ve %6'sının KKTC uyruklu olduğu, %2'sinin köy/kasabada ve %98,0'inin şehir merkezinde yaşadığı tespit edilmiştir.

Ebeveynlerin boşanmış katılımcıların %70,'inin kadın, %30'unun erkek olduğu, %54'ünün 26 yaş ve altı, %46'sının 27 yaş ve üzeri yaş grubunda olduğu, %84,0'ünün TC ve %16'sının KKTC uyruklu olduğu, %6'sının köy/kasabada ve %94,0'ünün şehir merkezinde yaşadığı saptanmıştır.

Tablo 2. Katılımcıların evliliğe ilişkin görüş ve düşüncelerinin dağılımı

	Ebeveynleri		Ebeveynleri		Toplam	
	Birlikte (n=50)		Boşanmış (n=50)		(n=100)	
	n	%	n	%	n	%
Anne-Babanın evliliğini değerlendirme						
İyi	46	92,0	3	6,0	49	49,0
Orta	3	6,0	16	32,0	19	19,0
Kötü	1	2,0	31	62,0	32	32,0
Romantik birliktelik						
Var	30	60,0	19	38,0	49	49,0
Yok	20	40,0	31	62,0	51	51,0
Evlenmeyi düşünme						
Düşünen	23	46,0	2	4,0	25	25,0
Düşünmeyen	21	42,0	38	76,0	59	59,0
Kararsız	6	12,0	10	20,0	16	16,0
Kadınlar için en uygun evlenme yaşı						
30 yaş altı	48	96,0	31	62,0	79	79,0
30 yaş ve üstü	2	4,0	19	38,0	21	21,0
Erkekler için en uygun evlenme yaşı						
30 yaş altı	19	38,0	15	30,0	34	34,0
30 yaş ve üstü	31	62,0	35	70,0	66	66,0
Eş seçimine karar verme						
Öncelik kendi kararı	48	96,0	47	94,0	95	95,0
Öncelik aile onayı	2	4,0	3	6,0	5	5,0
Boşanmayı onaylama						
Onaylayan	44	88,0	38	76,0	82	82,0
Onaylamayan	6	12,0	12	24,0	18	18,0

Tablo 2.'de araştırma kapsamına alınan ebeveynlerin birlikte olan ve ebeveynleri boşanmış bireylerin evliliğe ilişkin görüş ve düşüncelerinin dağılımı verilmiştir.

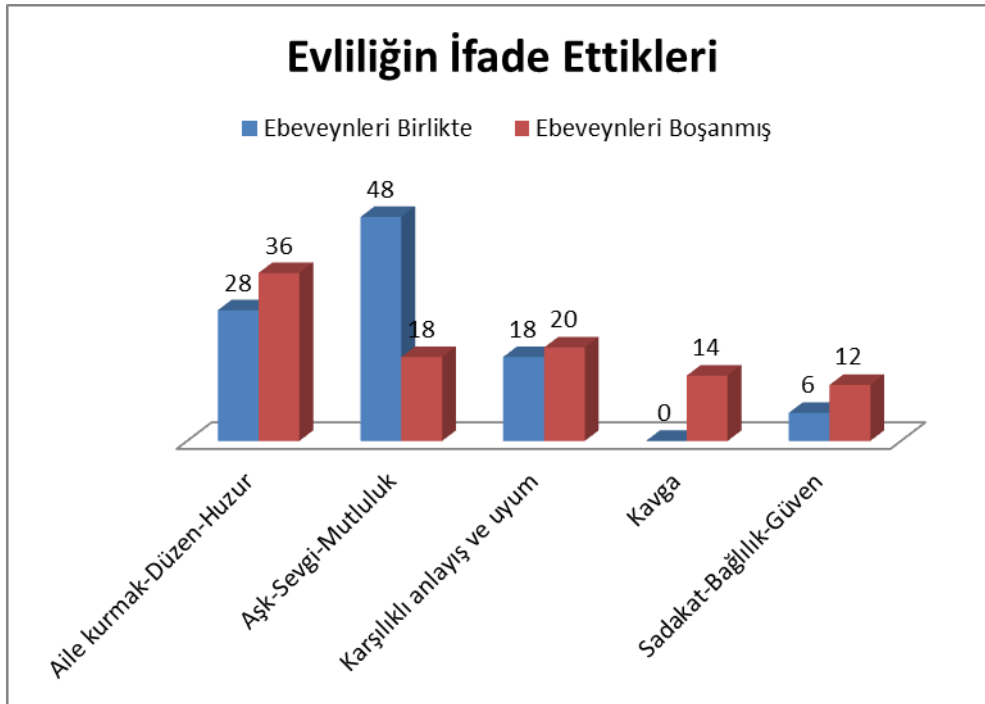
Tablo 2. incelendiğinde araştırmaya katılan ebeveynleri birlikte olan bireylerin %92,0'sinin anne ve babasının evliliğini iyi olarak değerlendirdiği, %60,0'sinin romantik birlikteliğinin olduğu, %46,0'sinin evlenmeyi düşündüğü, %42,0'sinin düşünmediği ve %12'sinin bu konuda kararsız olduğu saptanmıştır. Ebeveynleri birlikte olan bireylerin %96,0'sı kadınlar için en uygun evlenme yaşının 30 yaş altı olduğunu, %62,0'si erkekler için en uygun evlenme yaşının 30 yaş ve üstü olduğunu, %96,0's eş seçiminde önceliğin kendi kararı olması gerektiğini, %88,0'i anlayamayan çiftlerin boşanmasını onayladığını ifade etmiştir.

Ebeveynleri boşanmış bireylerin %6'sının anne ve babasının evliliğini iyi olarak, %32,0'sinin orta ve %62,0'sinin kötü olarak değerlendirdiği, %62,0'sinin romantik birlikteliğinin olmadığı, %76,0'sinin evlenmeyi düşünmediği ve %16'sının ise kararsız olduğu saptanmıştır. Ebeveynleri birlikte olan bireylerin %62,0'si kadınlar için en uygun evlenme yaşının 30 yaş altı olduğunu, %70,0'i erkekler için en uygun evlenme yaşının 30 yaş ve üstü olduğunu, %94,0'ü eş seçiminde önceliğin kendi kararı olması gerektiğini, %76'sı anlayamayan çiftlerin boşanmasını onayladığını, %24,0'ü ise onaylamadığını ifade etmiştir.

Şekil 1.'de araştırma kapsamına alınan ebeveynleri birlikte olan ve ebeveynleri boşanmış bireylerin evliliğin kendilerine ifade ettiği kavramlara göre dağılımı verilmiştir.

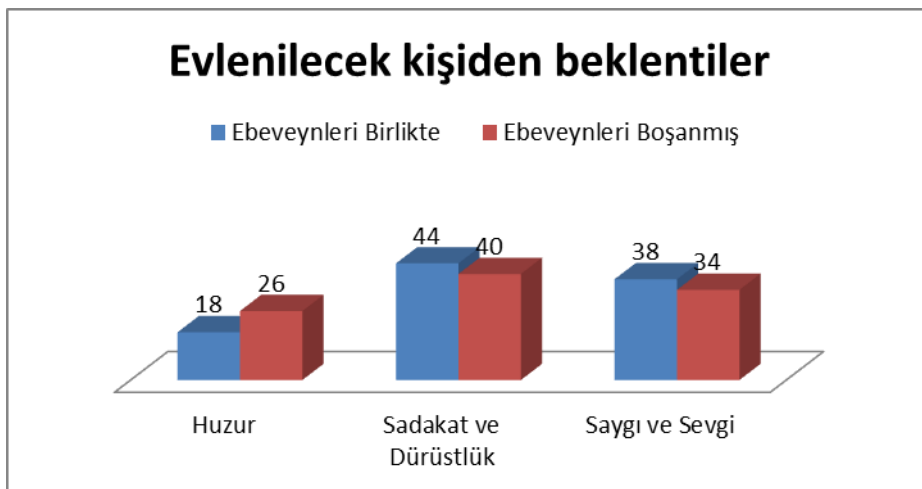
Şekil 1. incelendiğinde, ebeveynleri birlikte olan katılımcıların %28'ine evlilik aile kurmak-düzen-huzur kavramlarını, %48,0'ine aşk-sevgi-mutluluk, %18,0'ine karşılıklı anlayış ve uyum, %6,0'sına sadakat-bağlılık-güven kavramlarını ifade etmektedir.

Ebeveynleri boşanmış bireylerin %36,0'sına evlilik aile kurmak-düzen-huzur kavramlarını, %18,0'ine aşk-sevgi-mutluluk, %20,0'sine karşılıklı anlayış ve uyum, %6,0'sına sadakat-bağlılık-güven kavramlarını ifade ederken, %14,0'üne kavga kavramını ifade etmektedir.

Şekil 1. Katılımcıların evliliğin kendilerine ifade ettiklerine göre dağılımı

Şekil II.'ye göre ebeveynleri birlikte olan bireylerin %18,0'i evlenecekleri kişiden huzur %44,0'ü sadakat ve dürüstlük, %38,0'i saygı ve sevgi beklemektedir. Ebeveynleri boşanmış bireylerin %26,0'sının evlenecekleri kişiden huzur, %40,0'mın sadakat ve dürüstlük, %34,0'ünün saygı ve sevgi beklediği saptanmıştır.

Şekil 2. Katılımcıların evlenecekleri kişiden beklentilerine göre dağılımı

Tablo 3. Katılımcıların bağlanma stillerinin karşılaştırılması

Bağlanma stili	Ebeveynleri		Ebeveynleri		Toplam		X ²	p
	Birlikte (n=50)		Boşanmış (n=50)		(n=100)			
	n	%	n	%	n	%		
Güvenli	6	12,0	6	12,0	12	12,0	7,55	0,06
Korkulu	19	38,0	13	26,0	32	32,0		
Saplantılı	17	34,0	11	22,0	28	28,0		
Kayıtsız	8	16,0	20	40,0	28	28,0		

Tablo 3.'te araştırma kapsamına alınan ebeveynleri birlikte olan ve ebeveynleri boşanmış katılımcıların bağlanma stillerinin dağılımı ve karşılaştırılmasına ilişkin ki kare testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 3. incelendiğinde araştırmaya katılan ebeveynleri birlikte olan bireylerin %12,0'sinin güvenli, %38,0'inin korkulu, %34,0'ünün saplantılı ve %16,0'ının kayıtsız bağlanma stiline sahip olduğu tespit edilmiştir.

Ebeveynleri boşanmış katılımcıların %12,0'si güvenli, %26,0'sı korkulu, %22,0'si saplantılı ve %40,0'ı kayıtsız bağlanma stiline sahiptir.

Araştırmaya dahil edilen ebeveynleri birlikte olan ve ebeveynleri boşanmış katılımcıların bağlanma stilleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Ebeveynleri boşanmış bireylerin kayıtsız bağlanma stiline sahip olma oranı, ebeveynleri birlikte olan bireylere göre daha yüksek olsa da bu fark istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir.

Tablo 4. Katılımcıların ebeveynlerinin birlikte olma durumlarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Anne-Baba beraberlik	n	\bar{x}	s	t	p
Güvenli	Ebeveynleri Birlikte	50	3,23	1,09	-1,24	0,22
	Ebeveynleri Boşanmış	50	3,47	0,87		
Korkulu	Ebeveynleri Birlikte	50	3,60	1,19	-1,19	0,24
	Ebeveynleri Boşanmış	50	3,87	1,08		
Saplantılı	Ebeveynleri Birlikte	50	3,47	0,70	-1,36	0,18
	Ebeveynleri Boşanmış	50	3,65	0,65		
Kayıtsız	Ebeveynleri Birlikte	50	3,33	1,39	-2,18	0,03*
	Ebeveynleri Boşanmış	50	3,91	1,25		
ETÖ	Ebeveynleri Birlikte	50	86,44	10,20	12,98	0,00*
	Ebeveynleri Boşanmış	50	51,54	16,04		

* $p < 0,05$

Tablo 4. araştırma kapsamına alınan katılımcıların ebeveynlerinin birlikte olma durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 4. incelendiğinde araştırmaya dahil edilen ebeveynleri birlikte olan ve ebeveynleri boşanmış bireylerin ilişki ölçekleri anketinde yer alan güvenli, korkulu ve saplantılı bağlanma stillerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Ebeveynleri birlikte olan ve ebeveynleri boşanmış bireylerin kayıtsız bağlanma stili puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Ebeveynleri boşanmış bireylerin kayıtsız bağlanma puanlarının, ebeveynleri birlikte olan bireylere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Araştırmaya dahil edilen ebeveynleri birlikte olan bireylerin evlilik tutum ölçeğinden ortalama $86,44 \pm 10,20$ puan, ebeveynleri boşanmış olan bireylerin ise ortalama $51,54 \pm 16,04$ puan aldığı tespit edilmiştir. Araştırma kapsamına alınan

katılımcıların ebeveynlerinin birlikte olma durumlarına göre evlilik tutum ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Ebeveynleri boşanmış bireylerin evlilik tutum ölçeği puanlar ebeveynleri birlikte olan katılımcılara göre anlamlı düzeyde düşüktür. Başka bir ifadeyle ebeveynleri boşanmış bireylerin evliliğe ilişkin tutumları, ebeveynleri birlikte olan bireylere göre daha olumsuzdur

Tablo 5. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların cinsiyetlerine göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	p
Güvenli	Kadın	27	3,08	1,09	2,80	22,61	610,50	-1,52	0,13
	Erkek	23	3,40	1,09	3,60	28,89	664,50		
Korkulu	Kadın	27	3,56	1,23	3,25	25,02	675,50	-0,25	0,80
	Erkek	23	3,63	1,17	3,50	26,07	599,50		
Saplantılı	Kadın	27	3,34	0,68	3,25	22,94	619,50	-1,36	0,18
	Erkek	23	3,61	0,72	3,50	28,50	655,50		
Kayıtsız	Kadın	27	3,07	1,38	2,80	21,89	591,00	-1,90	0,06
	Erkek	23	3,64	1,37	3,40	29,74	684,00		
ETÖ	Kadın	27	85,52	9,06	86,00	24,57	663,50	-0,49	0,63
	Erkek	23	87,52	11,52	85,00	26,59	611,50		

* $p<0,05$

Tablo 5.'te araştırma kapsamına alınan ebeveynleri birlikte olan katılımcıların cinsiyetlerine göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Araştırmaya dahil edilen ebeveynleri birlikte olan bireylerin cinsiyetlerine göre ilişki ölçekleri anketinde bulunan güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız

bağlanma stillerinden ve evlilik tutum ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Tablo 6. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların cinsiyetlerine göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	p
Güvenli	Kadın	35	3,50	0,95	3,60	26,49	927,00	-0,73	0,46
	Erkek	15	3,40	0,67	3,40	23,20	348,00		
Korkulu	Kadın	35	3,74	1,19	3,75	23,70	829,50	-1,34	0,18
	Erkek	15	4,15	0,70	4,00	29,70	445,50		
Saplantılı	Kadın	35	3,55	0,68	3,50	22,89	801,00	-1,95	0,05
	Erkek	15	3,88	0,55	3,75	31,60	474,00		
Kayıtsız	Kadın	35	3,86	1,36	4,20	25,14	880,00	-0,27	0,79
	Erkek	15	4,01	0,99	4,00	26,33	395,00		
ETÖ	Kadın	35	46,40	12,79	45,00	21,04	736,50	-3,31	0,00*
	Erkek	15	63,53	16,81	60,00	35,90	538,50		

* $p<0,05$

Tablo 5.1(6) 'de araştırma kapsamına alınan ebeveynleri boşanmış bireylerin cinsiyetlerine göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Ebeveynleri boşanmış olan bireylerin cinsiyetlerine göre ilişki ölçekleri anketinde bulunan güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız bağlanma stillerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Ebeveynleri boşanmış kadın katılımcılar ETÖ'den ortalama $46,40\pm 12,79$ puan, erkek katılımcılar ise ortalama $63,53\pm 16,81$ puan almıştır. Ebeveynleri boşanmış katılımcıların cinsiyetlerine göre evlilik tutum ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Ebeveynleri

boşanmış kadın bireylerin evlilik tutumu ölçeğinden aldıkları puanlar, erkek bireylere göre anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur.

Tablo 7. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların yaş gruplarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Yaş Grubu	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	p
Güvenli	26 yaş ve altı	23	3,49	1,05	3,20	29,65	682,00	-1,86	0,06
	27 yaş ve üzeri	27	3,01	1,09	2,60	21,96	593,00		
Korkulu	26 yaş ve altı	23	3,95	1,25	4,00	29,93	688,50	-1,99	0,05
	27 yaş ve üzeri	27	3,30	1,07	3,00	21,72	586,50		
Saplantılı	26 yaş ve altı	23	3,61	0,68	3,50	29,20	671,50	-1,67	0,09
	27 yaş ve üzeri	27	3,34	0,71	3,25	22,35	603,50		
Kayıtsız	26 yaş ve altı	23	3,65	1,34	3,00	29,76	684,50	-1,91	0,06
	27 yaş ve üzeri	27	3,06	1,40	2,60	21,87	590,50		
ETÖ	26 yaş ve altı	23	82,17	9,70	81,00	19,67	452,50	-2,61	0,01*
	27 yaş ve üzeri	27	90,07	9,31	89,00	30,46	822,50		

* $p < 0,05$

Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların yaş gruplarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 6.'da verilmiştir.

Tablo 6(7). incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan ebeveynleri birlikte olan bireylerin yaş gruplarına göre ilişki ölçekleri anketinde bulunan güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız bağlanma stilleri puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Ebeveynleri birlikte olan 26 yaş ve altı yaş grubunda yer alan katılımcılar evlilik tutum ölçeğinden ortalama $82,17 \pm 9,70$ puan, 27 yaş ve üzeri katılımcılar ise ortalama $90,07 \pm 9,31$ puan almıştır. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların yaş gruplarına göre ETÖ'den aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve 27 yaş ve üzeri yaş grubunda yer alan bireylerin ölçek puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$).

Tablo 8. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların yaş gruplarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Yaş Grubu	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	p
Güvenli	26 yaş ve altı	27	3,53	0,74	3,60	27,09	731,50	-0,84	0,40
	27 yaş ve üzeri	23	3,40	1,02	3,40	23,63	543,50		
Korkulu	26 yaş ve altı	27	4,05	1,08	4,00	27,93	754,00	-1,28	0,20
	27 yaş ve üzeri	23	3,65	1,06	3,50	22,65	521,00		
Saplantılı	26 yaş ve altı	27	3,55	0,63	3,50	23,56	636,00	-1,03	0,30
	27 yaş ve üzeri	23	3,77	0,68	3,75	27,78	639,00		
Kayıtsız	26 yaş ve altı	27	4,28	1,13	4,40	29,94	808,50	-2,34	0,02*
	27 yaş ve üzeri	23	3,47	1,27	3,40	20,28	466,50		
ETÖ	26 yaş ve altı	27	51,78	16,92	47,00	25,67	693,00	-0,09	0,93
	27 yaş ve üzeri	23	51,26	15,30	49,00	25,30	582,00		

* $p < 0,05$

Tablo 6.1(8)'de araştırma kapsamına alınan ebeveynleri boşanmış bireylerin yaş gruplarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Ebeveynleri boşanmış olan bireylerin yaş gruplarına göre ilişki ölçekleri anketinde bulunan güvenli, korkulu ve saplantılı bağlanma stillerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı ($p > 0,05$), kayıtsız bağlanma stili puanları arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). 26 yaş ve altı yaş grubunda yer alan bireylerin kayıtsız bağlanma stili puanları, 27 yaş ve üzerindeki bireylerden daha yüksek bulunmuştur.

Araştırma kapsamına alınan ebeveynleri boşanmış katılımcıların yaş gruplarına göre evlilik tutum ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$). 26 yaş ve altı ve 27 yaş ve üzeri bireylerin evlilik tutumları benzerdir.

Tablo 9. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların romantik ilişkisi olma durumlarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Romantik birliktelik	n	\bar{x}	s	t	p
Güvenli	Var	30	3,17	1,09	-0,48	0,63
	Yok	20	3,32	1,10		
Korkulu	Var	30	3,48	1,07	-0,81	0,42
	Yok	20	3,76	1,36		
Saplantılı	Var	30	3,44	0,73	-0,28	0,78
	Yok	20	3,50	0,68		
Kayıtsız	Var	30	3,22	1,29	-0,69	0,49
	Yok	20	3,50	1,55		
ETÖ	Var	30	88,47	9,37	1,76	0,09
	Yok	20	83,40	10,87		

Tablo 7.(9.)’de araştırma kapsamına alınan ebeveynleri birlikte olan katılımcıların romantik ilişkisi olma durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Araştırmaya katılan ebeveynleri birlikte olan katılımcıların romantik ilişkisi olma durumlarına göre ilişki ölçekleri anketinden yer alan bağlanma stillerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların romantik ilişkisi olma durumlarına göre evlilik tutum ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$). Romantik ilişkisi olan bireylerin ölçek puanları, romantik ilişkisi olmayanlara göre yüksek olsa da bu fark anlamlı düzeyde değildir.

Tablo 10. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların romantik ilişkisi olma durumlarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Romantik birliktelik	n	\bar{x}	s	t	p
Güvenli	Var	19	3,67	0,93	1,29	0,20
	Yok	31	3,35	0,82		
Korkulu	Var	19	3,93	1,03	0,35	0,73
	Yok	31	3,82	1,12		
Saplantılı	Var	19	3,66	0,72	0,07	0,95
	Yok	31	3,65	0,63		
Kayıtsız	Var	19	3,93	1,22	0,08	0,94
	Yok	31	3,90	1,29		
ETÖ	Var	19	50,63	11,71	-0,31	0,76
	Yok	31	52,10	18,36		

Tablo 7.(10)'de araştırma kapsamına alınan ebeveynleri boşanmış bireylerin romantik ilişkisi olma durumlarına göre İlişki ölçekleri anketi ve Evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 7. incelendiğinde ebeveynleri boşanmış katılımcıların romantik ilişkisi olma durumlarına göre ilişki ölçekleri anketinden yer alan bağlanma stillerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Araştırmaya dahil edilen ebeveynleri boşanmış katılımcıların romantik ilişkisi olma durumlarına göre ETÖ'den aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$).

Tablo 11. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların evlenmeyi düşünme durumlarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Evlenmeyi düşünme	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	X²	p
Güvenli	Düşünen	23	3,35	1,05	3,20	26,89	0,71	0,70
	Düşünmeyen	21	3,21	1,19	3,00	25,17		
	Kararsız	6	2,83	0,94	2,90	21,33		
Korkulu	Düşünen	23	3,48	1,16	3,00	24,11	0,41	0,81
	Düşünmeyen	21	3,73	1,33	3,50	26,48		
	Kararsız	6	3,58	0,85	3,38	27,42		
Saplantılı	Düşünen	23	3,54	0,75	3,25	26,96	3,33	0,19
	Düşünmeyen	21	3,52	0,68	3,25	26,79		
	Kararsız	6	2,96	0,43	3,00	15,42		
Kayıtsız	Düşünen	23	3,24	1,38	2,80	25,11	0,57	0,75
	Düşünmeyen	21	3,55	1,53	3,00	26,93		
	Kararsız	6	2,90	0,86	2,60	22,00		
ETÖ	Düşünen	23	88,13	9,26	87,00	28,07	1,42	0,49
	Düşünmeyen	21	84,43	11,60	84,00	22,86		
	Kararsız	6	87,00	8,65	86,00	24,92		

Tablo 8.(11)'de araştırmaya katılan ebeveynleri birlikte olan katılımcıların evlenmeyi düşünme durumlarına göre İÖA ve ETÖ'den puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan Kruskal-Wallis testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 8. incelendiğinde araştırma kapsamına alınan ebeveynleri birlikte olan katılımcıların evlenmeyi düşünme durumlarına göre ilişki ölçekleri anketinde bulunan bağlanma stilleri puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların evlenmeyi düşünme durumlarına göre evlilik tutum ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark

olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Evlenmeyi düşünmeyen katılımcıların ölçek puanları daha düşük olsa da, bu fark anlamlı düzeyde değildir.

Tablo 12. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların evlenmeyi düşünme durumlarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Evlenmeyi düşünme	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	X ²	p
Güvenli	Düşünen	2	4,10	0,14	4,10	39,25	-0,33	0,74
	Düşünmeyen	38	3,35	0,81	3,40	23,72		
	Kararsız	10	3,80	1,07	3,80	29,50		
Korkulu	Düşünen	2	4,25	0,71	4,25	31,50	-0,48	0,63
	Düşünmeyen	38	3,76	1,08	3,75	23,86		
	Kararsız	10	4,20	1,13	4,25	30,55		
Saplantılı	Düşünen	2	4,13	0,18	4,13	37,75	-1,21	0,23
	Düşünmeyen	38	3,59	0,67	3,50	24,07		
	Kararsız	10	3,80	0,62	3,75	28,50		
Kayıtsız	Düşünen	2	4,40	0,28	4,40	31,50	-0,43	0,67
	Düşünmeyen	38	3,87	1,32	3,90	24,95		
	Kararsız	10	3,96	1,16	4,10	26,40		
ETÖ	Düşünen	2	60,00	1,41	60,00	38,25	-1,55	0,12
	Düşünmeyen	38	51,16	17,28	47,00	24,49		
	Kararsız	10	51,30	12,50	51,00	26,80		

Araştırmaya katılan ebeveynleri boşanmış katılımcıların evlenmeyi düşünme durumlarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan Kruskal-Wallis testi sonuçları Tablo 8.(12)'de verilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan ebeveynleri boşanmış katılımcıların evlenmeyi düşünme durumlarına göre ilişki ölçekleri anketinde bulunan bağlanma stilleri puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Ebeveynleri boşanmış katılımcıların evlenmeyi düşünme durumlarına göre evlilik tutum ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 13. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların kadınlar için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Kadınlar için en uygun evlenme yaşı	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	p
Güvenli	30 yaş altı	48	3,24	1,11	3,00	25,64	1223,50	-0,32	0,75
	30 yaş ve üstü	2	2,90	0,42	2,90	22,25	44,50		
Korkulu	30 yaş altı	48	3,60	1,21	3,25	25,49	1223,50	-0,02	0,98
	30 yaş ve üstü	2	3,38	0,53	3,38	25,75	51,50		
Saplantılı	30 yaş altı	48	3,47	0,72	3,25	25,56	1227,00	-0,15	0,88
	30 yaş ve üstü	2	3,25	0,00	3,25	24,00	48,00		
Kayıtsız	30 yaş altı	48	3,35	1,42	3,00	25,60	1229,00	-0,25	0,80
	30 yaş ve üstü	2	2,80	0,00	2,80	23,00	46,00		
ETÖ	30 yaş altı	48	86,60	10,34	86,00	25,85	1241,00	-0,84	0,40
	30 yaş ve üstü	2	82,50	6,36	82,50	17,00	34,00		

Tablo 9.(13)'da araştırmaya dahil edilen ebeveynleri birlikte olan katılımcıların kadınlar için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre İlişki ölçekleri anketi ve Evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 9. incelendiğinde araştırma kapsamına alınan ebeveynleri birlikte olan katılımcıların kadınlar için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre İlişkiler Ölçeği Anketinde bulunan bağlanma stillerinden ve ETÖ aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 14. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların kadınlar için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Kadınlar için en uygun evlenme yaşı	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	p
Güvenli	30 yaş altı	31	3,39	0,88	3,40	24,97	774,00	-0,33	0,74
	30 yaş ve üstü	19	3,60	0,86	3,40	26,37	501,00		
Korkulu	30 yaş altı	31	3,93	1,09	4,00	26,27	814,50	-0,48	0,63
	30 yaş ve üstü	19	3,76	1,09	3,75	24,24	460,50		
Saplantılı	30 yaş altı	31	3,55	0,71	3,50	23,56	730,50	-1,21	0,23
	30 yaş ve üstü	19	3,82	0,52	3,75	28,66	544,50		
Kayıtsız	30 yaş altı	31	3,81	1,28	4,20	24,81	769,00	-0,43	0,67
	30 yaş ve üstü	19	4,07	1,23	4,00	26,63	506,00		
ETÖ	30 yaş altı	31	55,03	17,91	53,00	28,00	868,00	-1,55	0,12
	30 yaş ve üstü	19	45,84	10,51	47,00	21,42	407,00		

Tablo 9.1(14)'de araştırma kapsamına alınan ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların kadınlar için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre İlişki ölçekleri anketi ve ETÖ puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 9.1 incelendiğinde araştırmaya dahil edilen ebeveynleri boşanmış bireylerin kadınlar için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre ilişki ölçekleri anketinden yer alan güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız bağlanma stillerinden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Ebeveynleri boşanmış bireylerin kadınlar için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre evlilik tutum ölçeğinden aldıkları puanlar istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 15. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların erkekler için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Erkekler için en uygun evlenme yaşı	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	p
Güvenli	30 yaş altı	19	3,72	0,84	3,80	33,08	628,50	-1,96	0,05
	30 yaş ve üstü	31	2,93	1,12	2,60	20,85	646,50		
Korkulu	30 yaş altı	19	3,84	1,22	4,00	28,42	540,00	-1,27	0,20
	30 yaş ve üstü	31	3,44	1,16	3,25	23,71	735,00		
Saplantılı	30 yaş altı	19	3,64	0,74	3,50	29,50	560,50	-1,12	0,26
	30 yaş ve üstü	31	3,35	0,67	3,25	23,05	714,50		
Kayıtsız	30 yaş altı	19	3,75	1,54	3,20	29,58	562,00	-0,94	0,35
	30 yaş ve üstü	31	3,08	1,25	2,80	23,00	713,00		
ETÖ	30 yaş altı	19	82,68	11,02	81,00	20,82	395,50	-0,94	0,35
	30 yaş ve üstü	31	88,74	9,10	87,00	28,37	879,50		

Araştırmaya dahil edilen ebeveynleri birlikte olan katılımcıların erkekler için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre İlişki ölçekleri anketi ve Evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması amacıyla yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 10.(15)'da verilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan ebeveynleri birlikte olan katılımcıların erkekler için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre İÖA bulunan bağlanma stillerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan ebeveynleri birlikte olan katılımcıların erkekler için en uygun evlenme yaşına ilişkin görüşlerine göre ETÖ'den aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 16. Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylama durumlarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması

	Boşanmayı onaylama	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	p
Güvenli	Onaylayan	44	3,11	1,05	3,00	24,01	1056,50	-1,96	0,05
	Onaylamayan	6	4,07	1,06	4,20	36,42	218,50		
Korkulu	Onaylayan	44	3,49	1,11	3,25	24,53	1079,50	-1,27	0,20
	Onaylamayan	6	4,38	1,56	4,38	32,58	195,50		
Saplantılı	Onaylayan	44	3,44	0,73	3,25	24,66	1085,00	-1,12	0,26
	Onaylamayan	6	3,67	0,49	3,88	31,67	190,00		
Kayıtsız	Onaylayan	44	3,25	1,35	2,80	24,78	1090,50	-0,94	0,35
	Onaylamayan	6	3,97	1,68	3,80	30,75	184,50		
ETÖ	Onaylayan	44	87,02	9,76	86,50	26,22	1153,50	-0,94	0,35
	Onaylamayan	6	82,17	13,29	82,50	20,25	121,50		

Tablo 11.(16)'de araştırma kapsamına ebeveynleri birlikte olan katılımcıların anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylama durumlarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması için yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Araştırmaya katılan ebeveynleri birlikte olan katılımcıların anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylama durumlarına göre ilişki ölçekleri anketinde bulunan güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız bağlanma stillerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylama durumlarına göre evlilik tutum ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).Anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylayan katılımcıların evlilik tutum ölçeği puanları, onaylamayanlara göre yüksek olsa da, bu fark anlamlı düzeyde değildir.

Tablo 17. Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylama durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Boşanmayı onaylama	n	\bar{x}	s	Medyan	Sıra Ort.	Sıra Top.	Z	p
Güvenli	Onaylayan	38	3,40	0,90	3,40	24,07	914,50	-1,24	0,21
	Onaylamayan	12	3,70	0,76	3,70	30,04	360,50		
Korkulu	Onaylayan	38	3,76	1,10	3,75	23,86	906,50	-1,42	0,15
	Onaylamayan	12	4,19	0,99	4,38	30,71	368,50		
Saplantılı	Onaylayan	38	3,64	0,64	3,75	25,33	962,50	-0,15	0,88
	Onaylamayan	12	3,69	0,73	3,63	26,04	312,50		
Kayıtsız	Onaylayan	38	3,77	1,21	3,90	23,99	911,50	-1,31	0,19
	Onaylamayan	12	4,33	1,34	4,40	30,29	363,50		
ETÖ	Onaylayan	38	51,74	15,19	48,00	25,95	986,00	-0,39	0,70
	Onaylamayan	12	50,92	19,21	47,00	24,08	289,00		

Ebeveynleri boşanmış katılımcıların anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylama durumlarına göre İÖA ve ETÖ puanlarının karşılaştırılması için yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 11.1(17) 'de verilmiştir.

Araştırmaya katılan ebeveynleri boşanmış katılımcıların anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylama durumlarına göre ilişki ölçekleri anketinde bulunan güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız bağlanma stillerinden ve ETÖ'den aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 18. Katılımcıların anne-baba birliktelik durumlarının, cinsiyetlerinin, yaşlarının ve bağlanma stilleri puanlarının ETÖ puanlarını yordamasına ilişkin regresyon analizi sonuçları

	Std. Edilmemiş		Standartize		
	Katsayılar		Katsayılar		
	B	Std. Error	Beta	t	p
Sabit	88,91	30,08		2,96	0,00*
Anne-Baba beraberlik ^a	-32,88	2,64	-0,75	-12,43	0,00*
Cinsiyet ^b	-8,66	2,73	-0,19	-3,17	0,00*
Yaş	-0,08	1,08	0,00	-0,07	0,94
Güvenli	-3,00	1,65	-0,13	-1,82	0,07
Korkulu	3,40	1,53	0,18	2,22	0,03*
Saplantılı	2,64	2,39	0,08	1,11	0,27
Kayıtsız	-2,23	1,38	-0,14	-1,62	0,11

* $p < 0,05$, $R^2 = 0,70$

a=Erkek bireyler referans alınmıştır.

b=Ebeveynleri boşanmış bireyler referans alınmıştır.

Tablo 12.(18) 'de araştırma kapsamına alınan bireylerin anne-baba birliktelik durumlarının, cinsiyetlerinin, yaşlarının ve bağlanma stilleri puanlarının evlilik tutum ölçeği puanlarının yordamasına ilişkin regresyon analizi sonuçları verilmiştir.

Tablo 12 incelendiğinde katılımcıların anne-baba birliktelik durumlarının, cinsiyetlerinin, yaşlarının ve bağlanma stilleri puanlarının evlilik tutum ölçeği puanlarındaki varyansın %70'ini açıkladığı ve modelin anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Katılımcıların anne-baba birliktelik puanlarının, cinsiyetlerinin ve korkulu bağlanma stili puanlarının evlilik tutum ölçeği puanlarına anlamlı düzeyde etki ettiği tespit edilmiştir ($p > 0,05$). Buna göre ebeveynlerin boşanmış olmasının katılımcıların evlilik tutum ölçeği puanlarını 32,88 birim azalttığı, katılımcıların cinsiyetlerinin kadın olmasının 8,66 birim azalttığı tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların korkulu

bağlanma stili puanlarının 1 birim artması ETÖ 3,40 birim arttırdığı tespit edilmiştir.

BÖLÜM IV

4. TARTIŞMA

Türkiye’de son dönemlerde artan boşanmalara rağmen, ayrılımların gençler üzerinde etkilerini araştıran araştırmalar son derece sınırlı sayıdadır. Bu araştırmada ebeveynleri birlikte olan katılımcıların %92,0’si anne ve babasının evliliğini iyi olarak değerlendirmekte, %60,0’sı romantik birliktelik yaşamakta ve %46,0’sı evlenmeyi düşündüğünü belirtirken, ebeveynleri boşanmış katılımcıların sadece %6’sı anne ve babasının evliliğini iyi olarak değerlendirmiş, benzer oranda (%62,0) romantik birliktelik içinde olduğunu, ancak çok düşük oranı (%8) evlenmeyi düşündüğünü belirtmiştir. Yapılan bir çalışmaya bakacak olursak; boşanmanın çocuklar üzerinde ne gibi etki bıraktığını öğrenmek amacı ile, yaşları değişik olan anne- babası boşanmış 131 genç birey ile 10 yıl boyunca farklı dönemlerde, birtakım öngörüşmeler yapılmıştır. Beş yıl sonra, çocukluktan ergenlik dönemine gelen bu katılımcılar ile tekrar bir görüşme yapıldı. Bu bireylerin, araştırma sonucuna göre ebeveynlerinin yaptıkları hataları yapmaktan korktuklarını belirtmişlerdir. Araştırma devam ettirilerek, 10. Yıla gelindiğinde bu genç bireyler ile tekrar görüşme yapılmış, bu yaşamış oldukları endişe öğrenilmeye çalışılmıştır. Yapılan bu görüşme sonrasında enteresan bir sonuca ulaşılmış, değil evlilik, karşı cins ile olan birlikteliklerinde bile bir takım güçlükler, sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu katılımcılar içerisinde sadece dörtte üçlük kısım romantik sevgiye inanmış ancak onlar bile ne kadar inanmış olsa da evliliğe dair büyük endişelerinin olduklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların hemen hemen hesi ileride ebeveynlerinin ki gibi evlilik yapmak istemedikleri ve bundan ötürü de büyük bir panik ve endişe taşıdıkları da gözlenmiştir (Wallerstein, 1985). Mevcut çalışmada Wallerstein’in çalışmasıyla paralel olarak ebeveyni boşanmış katılımcıların evlenmeyi çok daha düşük oranda düşündükleri tespit edilmiştir.

Yukarıda ulaşılan sonuçlara paralel olarak, bir diğer araştırmada ; ebeveyni ayrı olan olan 272 genç kadın birey ile ebeveyni bir olan 37 genç kadın bireyden oluşan çalışma Boğaziçi Üniversitesinde yürütülmüştür. Bu araştırma da genç erişkinlerin karşı cinsler ile bağları araştırılmaya çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, ebeveyni boşanmış genç kadınların, ebeveyni boşanmamış genç

kadınlara göre romantik birlikteliklere daha erken başladığı görülmüştür. Aynı şekilde araştırma sonuçlarına göre de, bu genç kadınların mevcut olan birlikteliklerinin de daha kısa sürdüğü görülmüştür(Kunt, 2004). Paralel olarak mevcut çalışmada da ebeveyni boşanmış katılımcıların uzun bir ilişki olması beklenen evliliğe daha az oranda sıcak baktığı sonucu bulunmuştur.

Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların %96,0'sı kadınlar için en ideal evlenme yaşının 30 yaş altı olduğunu, %62,0'si erkekler için en uygun evlenme yaşının 30 yaş ve üstü olduğunu belirtirken ebeveynleri boşanmış grupta daha düşük oranda (%62,0) katılımcı kadınlar için en uygun evlenme yaşının 30 yaş altı olduğunu, ve daha fazla oranda (%70,0) erkekler için en uygun evlenme yaşının 30 yaş ve üstü olduğunu belirtmiştir. Türkiye'de evlenme yaşıyla ilgili yapılan araştırmalara bakacak olursak; 2012 yılında ilk evlilik deneyimi yapan kadınların evlenme yaşı 23.5, erkeklerde de 26.7 olarak bulunmuştur (TUİK, 2013).

Türkiye de Daha önceden evlenmiş bireylerin belirttikleri ilk evlilik yaşlarının bakıldığı bir araştırmada; genellikle 20-24 yaş arasında olduğu görülmektedir. Bu yaş aralığından sonra da ilk evlenme yaşı olarak 25-29 yaş aralığı ikinciliği almaktadır. Cinsiyet değişimlerine göre ilk evlilik yaşları araştırıldığında, bireylerin 20-24 yaş arasında ilk evlilik yaşamış oldukları görüldü. İlk evliliklerini 20-24 yaş aralığında yapan erkeklerin oranı kadınların oranından fazla olduğu görülmüştür. 18 yaş öncesi yapılan evliliklerde ise kadınların oranı erkeklerden daha fazla çıkmıştır Bireylerdeki ilk evlenme yaşlarının araştırıldığı çalışmada, erkekler için 25-29, kadınlar için ise de 20-24 yaş aralığı olduğu görülmüştür Bireylerdeki ilk evlenme yaşlarının araştırıldığı çalışmada, erkekler için 25-29, kadınlar için ise de 20-24 yaş aralığı olduğu görülmüştür (TUİK, 2016).

Ebeveyni boşanmış katılımcılar hem kadın hem erkek en uygun evlenme yaşını daha yüksek değerlendirmektedir. Bu da evlilikten korkmalarıyla ilgili olabilir. Genç erişkinlerin karşı cins ile ilişkilerinin incelendiği bir araştırmada; ebeveyni ayrılmış ailelerde yaşamış olan bireylerin, ilişki yaşamış oldukları partnerlerine daha bağlı, çok erken yaşlarda cinsel birliktelik yaşadıkları, birlikteliklere dair yoğun endişeye sahip oldukları bulunmuştur (Glen& Kramer, 1987; Heatherington, 1972; Booth & White, 1984)..

Ebeveyni birlikte olan katılımcıların %76'sı anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylarken, ebeveyni boşanmış katılımcılarda bu oran %88,0'e çıkmaktadır. Boşanmış ebeveyne sahip bireylerin çocukluklarında sorunlu aile ortamına tanık olmaları, bununla ilgili problemleri yaşamış olması boşanmayı daha fazla desteklemelerine yol açmış olabilir ya da model alma yoluyla anne-babalarında izledikleri boşanarak sorunları çözme yolunu doğru kabul etmiş olabilirler.

Araştırmada evlilik tutumunu olumlu etkileyen faktörler olarak öncelikle ebeveynin evli olması ve bunun yanı sıra erkek cinsiyet olarak tespit edilmiştir. Toplumda kızlar hep evlenmek ister- erkekler istemez gibi bir algı mevcut olsa da çalışma tam tersini ortaya koymaktadır. Bunun nedeni katılımcıların hepsinin üniversite öğrencisi veya üniversite mezunu olmasıyla ilişkili olabilir.

Evlilik tutumunu olumsuz olarak yordayan bir faktör olarak 'korkulu' bağlanma stili tespit edilmiştir. Korkulu bağlanan bireyler kimsenin güvenilir olduğunu düşünmezler ve bundan dolayı bazı olumsuz düşünceler içerisine girerler. (Sümer ve Güngör, 1999). Bu kişiler çevresindekilere karşı edinmiş oldukları olumsuz düşüncelere ve davranışlara maruz kalmamak için üzülmemeyi garanti altına almak isterler. Araştırmada da şaşırtıcı olmayarak korkulu bağlanan bireylerin evlilikle ilgili tutumları olumsuz bulunmuştur. Önemsizlik hissiyatı ile kimsenin güvenilir olmadığına dair görüş, düşünce ve beklentiler korkulu bağlanma çeşidi olarak açıklanır (Sümer ve Güngör, 1999). Korkulu bağlanma stilinde; bireyler, yakın ilişki isterler Ancak etrafındaki insanlara karşı da güvensizlik duygusu yaşarlar. Bunun üzerinde sosyal ortam da düzeysiz ilişki geliştirirler. Korkulu bağlanma da da bu bireyler, güvensizlik duygusundan kurtulmak için samimi olarak yakınlaşmalardan korkarak, uzaklaşmayı tercih ederler. Bu durum da bireylerin ilişkilerin daha kurulmadan bitmesine sebep olur (Bartholomew, 1990).

Araştırılan literatürlere benzer olarak, üniversite okuyan, genç erişkinler ile yapılan bir çalışmada ; ebeveyni boşanmış olan bireylerin, birlikteliklerinde yaşamış oldukları güven duygusu , ebeveyni boşanmamış ailede büyüyen bireyler ile aynı duygu ve fikir içerisinde oldukları görülmüştür. Genç erişkinler ile yapılan bu çalışma da diğer bir yandan, ebeveyni ayrılmış bireylerin, ileride ki yapacakları evlilikleri ile ilgili partnerlerine güven duygusuna sahip olmadıkları görülmüştür(Franklin,ark, 1990). Uzunca bir süredir beraberlik yaşayan genç

erişkinlerin, evlilik düşüncesi içerisine girdiklerinde, ebeveyni ayrı olan bireylerin daha umutsuz ve kaygılı ruh hali taşıdıkları görülmüştür.

Katılımcıların ebeveynlerinin birlikte olma durumlarına göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırıldığında; ebeveynleri birlikte olan ve ebeveynleri boşanmış bireylerin kayıtsız bağlanma stili puanları arasındaki farkın istatistiksel sonucuna göre anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Ebeveynleri boşanmış bireylerin kayıtsız bağlanma puanlarının, ebeveynleri birlikte olan bireylere oranla yüksek olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Daha önceki yapılan çalışmalara benzer bir şekilde, bağlanma stili çeşitlerinin bir takım tavır çeşitleri ile anlamlandırılabilceğini belirtmiştir. Geçmişteki çalışmalarla tutarlı olarak bu çalışmada da her bir bağlanma stiline tipik bir davranış örüntüsüyle tanımlanabileceği gösterilmiştir. Ancak, kayıtsız bağlanma stili ile diğer güvensiz bağlanma stilleri arasındaki farklılıkların zihinsel modeller temelindeki ayrımlardan daha çok bağlanma stiline özgü beklenti, inanç ve davranışlar şeklinde kendini gösterdiği söylenebilir.

Araştırmada ebeveynleri boşanmış bireylerin evlilik tutum ölçeği puanları ebeveynleri birlikte olan katılımcılara göre anlamlı düzeyde düşüktür. Başka bir ifadeyle ebeveynleri boşanmış bireylerin evliliğe ilişkin tutumları, ebeveynleri birlikte olan bireylere göre daha olumsuzdur.. Yani bu durumu şu şekilde özetleyecek olursak; evlilik tutum ölçeğinden alınan yüksek puanın evliliğe karşı olumlu bir tutum geliştirildiğinin, düşük puan alınmasının ise evlilik üzerine olumsuz bir tutum geliştirildiğini gösterir.

Ebeveynleri boşanmış olan katılımcıların cinsiyetlerine göre ilişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırıldığında ise; Ebeveynleri boşanmış katılımcıların cinsiyetlerine göre evlilik tutum ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Ebeveynleri boşanmış kadın bireylerin evlilik tutumu ölçeğinden aldıkları puanlar, erkek bireylere göre anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur.

Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların yaş gruplarına göre İlişki ölçekleri anketi ve evlilik tutum ölçeği puanlarının karşılaştırılmasın da; Ebeveynleri birlikte olan katılımcıların yaş gruplarına göre evlilik tutum ölçeğinden almış oldukları puanların arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmüştür. Elde edilen bu sonuca göre, 27 yaş ve

üzeri yaş grubun da yer alan bireylerin ölçek puanlarının daha yüksek olduğuna ulaşılmıştır ($p<0,05$).

Literatür incelendiğinde; yapılan bir çalışmaya bakacak olursak, araştırmaya alınan katılımcılar, güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız olarak sınıflandırılmıştır. Bu araştırmaya gören en yüksek olarak, % 47 oranında güvenli bağlanma olduğu görülmüştür. Bu araştırmanın sonuçlarına göre yapılan benzer bir çalışma da Kuzey Amerika da uygulanmıştır (Cozzarelli, Sümerve Major, 1998; Griffin ve Bartholomew, 1994a). Kuzey Amerika'da uygulanan bu çalışmada bir önceki çalışmaya benzer bir şekilde %40 oranında güvenli bağlanma daha yüksek çıkmıştır. Bu gibi farklı etnik kökenlere sahip olan toplumların aynı çalışmayı uygulamış olup benzer sonuçlara ulaşmış olmaları bize daha geçerli ve güvenilir bir sonuç verebilmektedir.

Araştırmacıların birçoğu, evliliğe dair bir takım rol ve sorumlulukların, kişilerin evliliği gerçekleştirince oluştuğunu belirtmektedir. Genç erişkinler, farkında olarak ya da olmayarak evlilik gerçekleştirdiklerinde, anne - babalarından görmüş oldukları bir takım görev ve sorumlulukları kendi evliliklerine bağdaştırmaya çalıştıkları öne sürülmektedir. Genç erişkinler, daha önceden ailelerinde ne görmüş ve ne öğrenmişlerse, ona görev evliliğe dair sorumluluklar geliştirmektedirler

Birkaç araştırmacı, anne babası boşanmış genç erişkinlerin, parçalanmış ailelerinden öğrenmiş oldukları davranış örüntülerini, ileride kendi eş adaylarına da yansıtıklarını ileri sürerken; bazı araştırmacılarda, genç erişkinlerin kendi ebeveynlerin öğrenmiş oldukları, olumsuz düşünceler ve güvensizlik duygusunu, ileride kuracakları ailelerde uygulamak isteseler de , şu an ki mevcut olan sosyal toplumun daha önceki aile kalıplarında tamamiyle farklı olduğunu savunmaktadır (Blankenhorn,D.(2007).

Araştırma sonuçları düşündürmektedir ki ; anne babasının çatışmalarına tanık olan gençler bu durum sonrasında, kaybetmek duygusuna sahip olurlar. Genç bireyler, yaşamış oldukları bu kaybetmek duygusunu, ileride beraber olacağı eş adayından kapatacağına dair bir hissiyat içerisine girerler. Ancak, gençlerin ebeveynlerindeki boşanma sonrası tüm sıkıntılara şahit oldukları için ne yazık ki evliliğe dair olumsuz düşünceler içerisine girerler. Anlatılan literatürlere bakıldığında,

olumsuz düşünceler, gençlerin beraberlik yaşamalarına engel olmamış gibi görünüyor. Bulgulardan elde edilen sonuçlar, genç erişkinlerin kaybetmiş olduğu güvenlik duygusunu bir yandan kapatmaya çalıştığını da göstermektedir. Bu durumu, ebeveynleri ayrı genç bireylerin sık sık partner değiştirmesi olabilir şeklinde yorumlanabilir

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Sonuç

Araştırma sonuçlarına bakıldığında , ebeveyni boşanmış genç erişkinlerin ebeveyni boşanmamış genç erişkinlere göre evlilik tutumları karşılaştırıldığında aralarında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Anne-babası boşanmış genç erişkinler, evlilik üzerine daha olumsuz tutumlar sergilerken, anne- babası beraber olan genç erişkinler daha olumlu tutumlar geliştirmiştir. Genç erişkinlerde bağlanma stillerine bakıldığında ise ; ebeveyni boşanmış bireylerin kayıtsız bağlanma stilinden aldıkları puanın, ebeveyni boşanmamış aile bireylerinden daha yüksek olduğu görülmüştür. Aralarındaki fark anlamlı olarak çıkmıştır.

5.2. Öneri

Bu araştırmada boşanmanın gerçekleşmiş olduğu ailelerde mevcut olan; ailelerin maddi düzeyleri, ebeveynleri boşanan genç erişkinlerin onalar ile arasındaki iletişimin nasıl olduğuna, aynı şekilde ebeveynleri boşanan genç bireylerin anne ve babalarının tekrardan bir evlilik yapıp-yapmadıkların gibi birçok değişkenler inceleme alanına alınmamıştır. Bundan ötürü; ileride, sayılan bu etkenlerle inceleme alanına alınan çalışmalar yapılırsa, , boşanmanı konusunda daha uzun soluklu sonuçlara ulaşmamıza yarar sağlayabilir..

KAYNAKLAR

- Aydın, O. ve Baran, G. (2010). Toplumsal değişme sürecinde evlenme ve boşanma. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 21 (2), 117-126
- Aydın, R. Ş. ve NAZLI, S. (2014). Yaşam becerileri eğitim programının boşanmış aile çocuklarının uyum düzeylerine etkisinin incelenmesi. *Sosyal Politika Çalışma Dergisi*, 14 (33), 127-153.
- Aydınalp, E. (1981). Boşanmalar ve Boşanmaların Ortaya Çıkardığı Bireysel Sorunların Aile Sağlığı Açısından Değerlendirilmesi 66 Örnek Olay Üzerine Bir Deneme. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Amato, P. R. (2000). The Consequences of Divorce for Adults and Children. *Journal of Marriage & the Family*. 62, 1269-1288.
- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation. Hillsdale, NJ:Erlbaum.
- Anonim, (2009), Boşanma Nedenleri Araştırması, T.C. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Avşaroğlu Matbaası, Ankara
- Arıkan, Çiğdem (1996), Halkın boşanmaya karşı tutumları araştırması, başbakanlık aile araştırma kurumu, Yayın No:96, Ankara.
- Bartholomew, K. (1990). Avoidance of intimacy: An attachment perspective. *Journal of Social and Personal Relationships*, 7, 147- 178.
- Bartholomew, K. (1993). From childhood to adult relationships: Attachment theory and research. In S. Duck (Ed.), *Understanding relationship processes: 2 Learning about relationships* (pp. 30-62). London: Sage.
- Bartholomew, K. (1994). Assessment of individual differences in adult attachment. *Psychological Inquiry*, 5, 23-67.

- Bartholomew, K., & Horowitz, L. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four category model. *Journal of Personality and Social Psychology, 61*, 226-241
- Braaten, E.B. Braaten, E.B. ve Rosen L.A. (1998). Development and validation of Marital Attitude Scale. *Journal of Divorce and Remarriage, 29*, 83-91.
- Bağlı, Mazhar ve Sever Aysan (2005). "Tabulatırılan/Tabulaan Kurumun (Ailenin) Kurbanlıklar Edinme Pratii: Levirat ve Sororat", *Aile ve Toplum*, s: 9-21.
- BAHAR, Halil brahim (2005). *Sosyoloji*, Ankara: Uluslararası Stratejik Aratırmalar Kurumu Yayınları: 9
- Battal, Ahmet (2008), *Boşanma Sebepleri-Bilimsel Araştırma Projesi*, T.C. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Eflatun Matbaacılık, İstanbul.
- Battal, A. (2008). *Boşanma Sebepleri. Bilimsel Araştırma Projesi Uygulama Sonuçlar (Nihai Rapor)*. T.C. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Akademik Dayanışma ve Geliştirme Vakfı.
- Bretherton, I. (1998). The origins of attachment theory: John Bowlby and Mary Ainsworth. *Developmental Psychology, 28*, 759-775.
- Bilen, Mürüvvet (2004), *Sağlıklı İnsan İlişkileri*, Anı Yayıncılık, Ankara
- Bell, R.R. (1971) *Adjustment in Marriage, Marriage and Family Interaction Third Edition*, The Dorsey Press Homewood, Illinois, Irwih-Dorsey Limited, Georgetown, Ontario, 286-294.
- Campos, J. J., Barrett, K., Lamb, M. E., Goldsmith, H. H., & Stenberg, C.(1983). Socioemotional development. In P. H. Mussen (Ed.), *Handbook of child psychology: Vol.2. Infancy and developmental psychobiology* (pp.783-915). New York: Wiley.
- Cassidy, J. (1988). The self as related to child-mother attachment at six. *Child Development, 59*, 121-134.

- Coontz, S. (2004). The world historical transformation of marriage. *Journal of Marriage and Family*, 66 (4), 974-979.
- Durmazkul, A. (1991). Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinin eş seçimi tercihleri, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, S.B.E. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.
- Dunn, M.S. (1960) Marriage Role Expectation of Adolescent, *Marriage and Family Living*, 22; 99-110.
- Erikson, E.H. (1977). *Childhood and Society*. London: Paladin Grafton Books.
- Elkind, D. (1970). Erik Erikson's eight stages of man. *New York Times Magazine*, April, 81-86.
- Franklin, K.M., R. Janoff-Bulman ve J.E. Roberts (1990), Long-Term Impact of Parental Divorce On Optimism and Trust. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59:(4); 743-755.
- Güleç, G. (2013). Aile yapısı ve ilişkileri. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları.
- Grenard. F. (1940) , Tarih Yükselişi, 100-110
- Hazan, C., & Shaver, P. R. (1994). Attachment as an organizational framework for research on close-relationships. *Psychological Inquiry*, 5, 1-22.
- Kayhan, Ü. ve Seçkin, N. (1999). Aile yapısı. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Kayhan, Ü. (2011). Aile Yapısı ve İlişkileri. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Keklik, İ. ve Yıldırım, İ. (2012). Aile terapisi: tarihi -kuram ve uygulamaları. Ankara: PDREM Yayınları.
- Kılıç, D., Kaygusuz, C., Bağ, B., ve Tortumluoğlu, G. (2007). Üniversite öğrencilerinin eş seçimine ve evliliğe ilişkin tutumları. *Sağlık ve Toplum Dergisi*, 17(1), 32-42.

- Kılınç Kunt (2004). Ailedeki boşanmanın ve boşanmamış/ayrılmamış ebeveynler arasındaki çatışmanın genç Türk kadınlarının karşı cinsle ilişkileri üzerindeki etkisi. Yayınlanmamış master tezi, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- Main, M. (1990). Cross-cultural studies of attachment organization: Recent studies, changing methodologies, and the concept of conditional strategies. *Human Development*, 33, 48-61.
- Ondaş, B. (2007). Üniversite öğrencilerinin evlilik ve eş seçimiyle ilgili görüşlerinin incelenmesi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.
- Özgüven, İ. E. (2009). Evlilik ve aile terapisi. Ankara: PDREM Yayınları.
- Pınar, G. (2008). Üniversite son sınıf öğrencilerinin evliliğe bakış açıları. T.C. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Aile ve Toplum: *Eğitim-Kültür ve Araştırma Dergisi*. 4 (14), 49-60
- Rosen, A. ve Park, S. (2013). The Marital Scales: Measurement of intent, attitudes, and aspects regarding marital relationships. *Journal of Divorce & Remarriage*, 54(4), 295-312.
- Seiffge-Krenke, I. ve Gelhaar, T. (2008). Does successful attainment of developmental tasks lead to happiness and success in later developmental tasks? A test of Havighurst's (1948) theses. *Journal of Adolescence*, 31, 33-5.
- Sümer, N. (1996). The impact of mental models of attachment on partner and self-attributions and relationship satisfaction. Yayınlanmamış doktora tezi. Kansas: Kansas State University.
- Sümer, N., & Cozzarelli, C. (1994). Attachment style differences in ego identity status and self-concept. Paper presented at the 66th Annual Convention of the Midwestern Psychological Association, Chicago, IL.

- Şafak, Ş. (1985) Ailede Sorumluluk Dağılımı ve Bunu Etkileyen Faktörler, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ev İdaresi ve Aile Ekonomisi Programı, Doktora Tezi, Ankara,1-5.
- Türkarşlan, N. ve Süleymanov, A. (2010). Üniversite son sınıf öğrencilerinin evlilik konusundaki görüş ve düşünceleri- Azerbaycan ve Türkiye karşılaştırması. Karadeniz-Blacksea-Черное море, 05, 54-66.
- Türkarşlan, N. (2012). Sosyolojinin çalışma alanları: Aile Sosyolojisi. Editör: Tuna. M. (Birinci Baskı) Sosyolojiye Giriş: Sosyolojinin Temel Tartışmaları, (s.210- 226). Ankara: Detay Yayıncılık.
- TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu).(2016). Evlenme ve Boşanma İstatistikleri 201. Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası, Ankara.
- TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) (2010). Evlenme ve Boşanma İstatistikleri 2009. Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası, Ankara.
- TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu), (2011), Haber Bülteni, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri 2010 Yılı III. Dönem, Sayı:227.
- T.M.K. (1985). (Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi: 7.11.1985, No: 18921, Yayımlandığı Düsturun Tertibi: 5 (25),1039
- TOR, Hacer (1998), Boşanma ve Boşanmış Kadınların Psiko-Sosyal ve Ekonomik Durumları Üzerine Bir Araştırma. Doktora Tezi. İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 220S.
- Yazıcıoğlu, Y ve Ü. Kayhan (2002), Aile Yapısı ve İlişkiler, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 1363/730, Eskişehir
- Yörükoğlu, A. (1990) Gençlik Çağı, 7. Bs. İstanbul, 13-21.59

EKLER**Ek 1. Sosyodemografik bilgi formu**

1) Cinsiyetiniz?

- a) Kadın b)Erkek

2) Medeni Durumunuz?

- a) Evli b) Bekar c) Dul

3) Yaşınız nedir, belirtiniz: (.....)

4) Uyuşgunuz nedir?

- a) TC b) KKTC c)diğer belirtiniz

(.....)

5) Yerleşim yeriniz?

- a)Köy b)Kasaba c)Şehir Merkezi

6) Aşağıdaki ifadelerden hangisi anne ve babanız için geçerlidir?

a)Anne babam evli ve birlikte yaşıyorlar.

b)Anne babam evli, ayrı yaşıyorlar

c)Anne babam boşandı

d)Anne veya babamdan biri öldü.

7) Anne ve babanızın evliliğini nasıl değerlendirirsiniz?

- a) çok iyi b) iyi c) orta d) kötü e) çok kötü

8) Şu an hayatınızda birliktelik olduğunuz biri var mı?

- a) Evet b) Hayır

9) Şu an birlikte olduğunuz kişiyle evlilik düşünüyor musunuz?

- a) Evet düşünüyorum.
- b) Hayır düşünmüyorum.
- c) Kararsızım

10) Size göre evlilik neyi ifade ediyor, belirtiniz?

.....
.....

11) Size göre kadınlar için en uygun evlilik yaşı nedir?

- a) 20-24
- b) 25-29
- c) 30-34
- d) 35 ve üstü

12) Size göre erkekler için en uygun evlilik yaşı nedir?

- a) 20-24
- b) 25-29
- c) 30-34
- d) 35 ve üstü

13) Evleneceğiniz kişiden beklentileriniz nedir, belirtiniz?

.....
.....

14) Eş seçiminde nasıl karar verirsiniz?

- a) Öncelik benim kararımdır
- b) Önce ailemin onaylamasıdır.

15) Anlaşamayan çiftlerin boşanmasını onaylıyor musunuz?

- a) Evet onaylıyorum.
- b) Hayır onaylamıyorum

Ek 2. Evlilik tutum ölçeği

EVLİLİK TUTUM ÖLÇEĞİ

		<i>Hiç katılmıyorum</i>	<i>Nadiren katılıyorum</i>	<i>Biraz katılıyorum</i>	<i>katılıyorum</i>	<i>Kesinlikle katılıyorum</i>
1	Evlilik hayatta karşılaşılan sorunları birlikte çözmeyi sağlar	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Evliliğin, çiftler arasında saygıyı artırdığını düşünüyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Evlilik, duygularımı paylaşacak birinin olmasını sağlar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Evliliğin, çiftler arasında güveni artırdığını düşünüyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Evlilik, duygusal açıdan doyurucu bir yaşam sunar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Evliliğin çiftler arasına mutluluk getirdiğini düşünüyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

7	Evlilik, iki kişi arasında bağlılığın bir göstergesi olarak önemli olduğunu düşünüyorum	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
----------	---	-----	-----	-----	-----	-----

--

8	Evlilik düzenli bir cinsel yaşam sağlar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9	Evlilin bana huzur getireceğine inanıyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10	Evliliğin neslin devamı için önemli olduğunu düşünüyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11	Evlilikle birlikte, kişinin sosyal çevresi genişler.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
12	Evliliğin, bireyin toplum içerisindeki saygınlığını artırdığını düşünüyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

13	Evlilik düzenli bir hayat sağlar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14	Evlilik gereksiz harcamaları yapmayı engeller.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
15	Evlilik sağlıklı bir cinsel yaşamı sağlar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
16	Evlilik toplum içinde kendimi güvende hissetmemi sağlar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
17	Evlilik olmadan tamamlanacak bir hayatın eksik olacağını düşünürüm	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
18	Evlilik gelirin planlı kullanılmasını sağlar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

19	Evliliğin rahat bir yaşam sürdüreceğini düşünürüm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
-----------	--	-----	-----	-----	-----	-----

20	Evliliğin her insanın yapması gereken bir deneyim olduğuna inanırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
21	Evliliğin her insanı olgunlaştırdığını düşünürüm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Ek 3. İlişki ölçekleri anketi

Ölçek maddeleri;

Aşağıda yakın duygusal ilişkilerinizde kendinizi nasıl hissettiğinize ilişkin çeşitli ifadeler yer almaktadır. Yakın duygusal ilişkilerden kastedilen arkadaşlık, dostluk, romantik ilişkiler ve benzerleridir. Lütfen her bir ifadeyi bu tür ilişkilerinizi düşünerek okuyun ve her bir ifadenin sizi ne ölçüde tanımladığını aşağıdaki 7 aralıklı ölçek üzerinde değerlendiriniz.

1-----2-----3-----4-----5-----6-----7

Beni hiç

Beni kısmen

Tamamıyla

Tanımlamıyor

tanımlıyor

beni

tanımlıyor

1. Başkalarına kolaylıkla güvenemem.

2. Kendimi bağımsız hissetmem benim için çok önemli.

3. Başkalarıyla kolaylıkla duygusal yakınlık kurarım.

4. Bir başka kişiyle tam anlamıyla kaynaşıp bütünleşmek isterim.

5. Başkalarıyla çok yakınlaşırsam incitileceğimden korkuyorum.

6. Başkalarıyla yakın duygusal ilişkilerim olmadığı sürece oldukça rahatım

7. İhtiyacım olduğunda yardıma koşacakları konusunda başkalarına her zaman güvenilebileceğimden emin değilim.
8. Başkalarıyla tam anlamıyla duygusal yakınlık kurmak istiyorum.
9. Yalnız kalmaktan korkarım.
10. Başkalarına rahatlıkla güvenip bağlanabilirim.
11. Çoğu zaman, romantik ilişkide olduğum insanların beni gerçekten sevmediği konusunda endişelenirim.
12. Başkalarına tamamıyla güvenmekte zorlanırım.
13. Başkalarının bana çok yaklaşması beni endişelendirir.
14. Duygusal yönden yakın ilişkilerim olsun isterim.
15. Başkalarının bana dayanıp bel bağlaması konusunda oldukça rahatımdır.
16. Başkalarının bana, benim onlara verdiğim kadar değer vermediğinden kaygılanırım.
17. İhtiyacınız olduğunda hiç kimseyi yanınızda bulamazsınız.
18. Başkalarıyla tam olarak kaynaşıp bütünleşme arzumu bazen onları ürkütüp benden uzaklaştırıyor.

19. Kendi kendime yettiğimi hissetmem benim için çok önemli.
20. Birisi bana çok fazla yakınlaştığında rahatsızlık duyarım.
21. Romantik ilişkide olduğum insanların benimle kalmak istemeyeceklerinden korkarım.
22. Başkalarının bana bağlanmamalarını tercih ederim.
23. Terk edilmekten korkarım.
24. Başkalarıyla yakın olmak beni rahatsız eder.
25. Başkalarının bana, benim istediğim kadar yakınlaşmakta gönülsüz olduklarını düşünüyorum.
26. Başkalarına bağlanmamayı tercih ederim.
27. İhtiyacım olduğunda insanları yanımda bulacağımı biliyorum.
28. Başkaları beni kabul etmeyecek diye korkarım.
29. Romantik ilişkide olduğum insanlar, genellikle onlarla, benim kendimi rahat hissettiğimden daha yakın olmamı isterler.
30. Başkalarıyla yakınlaşmayı nispeten kolay bulurum.

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

14.06.2017

Sayın Doç. Dr. Ebru Çakıcı,

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/SB/2017/36 proje numaralı ve **“Genç Erişkinlerin Evlilik Üzerine Tutumunu Etkileyen Faktörler”** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Yardımcı Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Direnç Kanol

Not: Eğer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.

Seher Kayaalp
Büyük Reşit sok. Dereboyu- Köşklüçiftlik
LEFKOŞA
05338757626

E-mail : damra1988@hotmail.com

KİŞİSEL BİLGİLER

Doğum Tarihi	1988
Medeni Durum	Bekar
Uyruk	TC

EĞİTİM BİLGİLERİ

2014- 2017	Yakın Doğu Üniversitesi Yüksek Lisans, Klinik Psikoloji
2009- 2014	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Lisans, Psikoloji Bölümü (İngilizce)

tez

ORIGINALITY REPORT

%8

SIMILARITY INDEX

%8

INTERNET SOURCES

%4

PUBLICATIONS

%

STUDENT PAPERS

PRIMARY SOURCES

1

docs.neu.edu.tr

Internet Source

%3

2

library.neu.edu.tr

Internet Source

%1

3

acikarsiv.ankara.edu.tr

Internet Source

%1

4

www.e-sosder.com

Internet Source

%1

5

www.nebisumer.com

Internet Source

<%1

6

halksagligiokulu.org

Internet Source

<%1

7

kutuphane.pamukkale.edu.tr

Internet Source

<%1

8

www.avekon.org

Internet Source

<%1

9

newwsa.com

Internet Source

<%1